

VENTSPILS NOVADS, TĀRGALES PAGASTS UN POPES PAGASTS
LOKĀLPLĀNOJUMI

VIDES PĀRSKATS

IZSTRĀDĀTS STRATĒGISKĀ IETEKMES UZ VIDĪ NOVĒRTĒJUMA IETVAROS

PASŪTĪTĀJS: SIA "VENTSPILS WIND"

IZSTRĀDĀTĀJS: SIA "VIDES EKSPERTI"

2022.GADS

SATURS

Saturs	2
levads.....	4
1. Lokālpilnojamumu galvenie mērķi un īss saturs izklāsts, saistība ar citiem plānošanas dokumentiem	6
1.1. Lokālpilnojamumu izstrādes galvenie mērķi un uzdevumi	6
1.2. Lokālpilnojamumu īss saturs izklāsts.....	6
1.3. Lokālpilnojamumu teritorijā paredzētās darbības īss apraksts.....	7
1.4. Lokālpilnojamumu saistība ar citiem plānošanas dokumentiem	8
2. Starptautiskie un nacionālie vides aizsardzības mērķi.....	11
2.1. Starptautiskie vides aizsardzības mērķi	11
2.2. Nacionālie vides aizsardzības mērķi.....	12
3. Vides pārskata sagatavošanas procedūra un iesaistītās institūcijas, sabiedrības līdzdalība un rezultāti	14
3.1. Lēmums par SIVN piemērošanu (<i>Screening fāze</i>).....	15
3.2. SIVN novērtēšanas metode un veikšanas galvenie paņēmieni	16
3.3. SIVN apjoma noteikšana (<i>Scoping fāze</i>).....	17
3.4. Sabiedrības līdzdalība	17
4. Esošā vides stāvokļa apraksts un iespējamā attīstība, ja lokālpilnojamumi netiktu īstenoti	18
4.1. Lokālpilnojamuma novietojums.....	19
4.2. Hidroloģiskie apstākļi darbības vietā un paredzētās darbības ietekmes zonā	19
4.3. Darbības vietas ģeoloģiskā uzbūve un inženierģeoloģiskie apstākļi	20
4.4. Gaisa kvalitāte	20
4.5. Trokšņa līmenis.....	21
4.6. Riska teritorijas un piesārņotās vai potenciāli piesārņotās teritorijas	26
4.7. Iespējamā attīstība, ja lokālpilnojamumi netiktu īstenoti	26
5. Vides stāvoklis teritorijās, kuras lokālpilnojamumu īstenošana var būtiski ietekmēt	26
5.1. Dabas vērtības	26
5.2. Ainava un kultūras vērtības	30
5.3. Apēnojums.....	36
6. Ar lokālpilnojamumiem saistītās vides problēmas, īpaši tās, kuras attiecas uz jebkurām vides aizsardzības būtiskām teritorijām, arī uz īpaši aizsargājamām dabas teritorijām, mitrājiem, mikroliegumiem, īpaši aizsargājamām sugām, to dzīvotnēm.....	37
7. Lokālpilnojamumu īstenošanas būtiskākās ietekmes uz vidi un risinājumi ietekmju novēršanai un samazināšanai	39
7.1. Tehniskās apbūves teritorija (TA)	41
8. Īss iespējamās alternatīvas izvēles pamatojums.....	51

9.	Kompensēšanas pasākumi	53
10.	Lokālplānojumu īstenošanas iespējamās būtiskās pārrobežu ietekmes novērtējums	53
11.	Paredzētie pasākumi lokālplānojumu īstenošanas monitoringa nodrošināšanai	54
12.	Kopsavilkums	55

ĪEVADS

Vides pārskats ir sagatavots stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk - SIVN) ietvaros Ventspils novada pašvaldības lokālpilānojumiem (turpmāk – Lokālpilānojumi):

- “Lokālpilānojums Ventspils novada Tārgales pagastā nekustamiem īpašumiem ar kadastra numuriem 98660230051, 98660230052, 98660230053” (turpmāk – Lokālpilānojums Nr.1). Lokālpilānojuma Nr.1 zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 98660230052 plānots būvēt vēja elektrostaciju Nr.9 un Nr.10;
- “Lokālpilānojums Ventspils novada Tārgales un Popes pagasta nekustamiem īpašumiem ar kadastra numuriem 98660100076, 98660100100, 98660100110, 98660100105, 98660100098, 98660150009, 98660150097, 98660150109, 98660150089, 98660150104, 98660150060, 98660150061, 98660150051, 98660150112, 98660150012, 98660150011, 98660150017, 98660150015, 98660150038, 98660150108, 98660150107, 98660150036, 98660150102, 98660150171, 98560030202, 98660150090, 98660150027, 98660150117, 98660150006, 98660150128, 98660150018, 98660150099 un 98660150100” (turpmāk – Lokālpilānojums Nr.2). Lokālpilānojuma Nr.2 zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 98660100100 plānots būvēt vēja elektrostaciju Nr.5, zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 98660150090 plānots būvēt vēja elektrostaciju Nr.6, zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 98660150018 plānots būvēt vēja elektrostaciju Nr.7 un zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 98660150100 plānots būvēt vēja elektrostaciju Nr.8;
- “Lokālpilānojums Ventspils novada Tārgales pagasta nekustamiem īpašumiem ar kadastra numuriem 98660100081, 98660100048, 98660100056, 98660100095” (turpmāk – Lokālpilānojums Nr.3). Lokālpilānojuma Nr.3 zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 98660100056 plānots būvēt vēja elektrostaciju Nr.2 un zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 98660100048 plānots būvēt vēja elektrostaciju Nr.3;
- “Lokālpilānojums Ventspils novada Tārgales pagasta nekustamam īpašumam ar kadastra numuru 98660100053” (turpmāk – Lokālpilānojums Nr.4), plānots būvēt vēja elektrostaciju Nr.4;
- “Lokālpilānojums Ventspils novada Tārgales pagasta nekustamiem īpašumiem ar kadastra numuriem 98660100034, 98660100069, 98660100009, 98660100033” (turpmāk – Lokālpilānojums Nr.5). Lokālpilānojuma Nr.5 zemes vienībā ar kadastra apzīmējumu 98660100033 plānots būvēt vēja elektrostaciju Nr.1.

SIVN sagatavots, pamatojoties uz Vides pārraudzības valsts biroja (turpmāk – VPVB) 12.05.2020. lēmumiem Nr.4-02/28; Nr.4-02/29; Nr.4-02/30; Nr.4-02/31 un Nr.4-02/27 “Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu”.

Lokālpilānojumu izstrāde ir uzsākta, pamatojoties uz Ventspils novada domes 2020. gada 30. janvāra sēdes lēmumiem.

Visiem pieciem Lokālpilānojumiem sagatavots vienots Vides pārskats, ņemot vērā, ka Lokālpilānojumu mērķis ir pamatot vēja elektrostaciju (turpmāk – VES) izvietojumu, kas nodrošinātu priekšnoteikumus VES izbūvei saskaņā ar normatīvo aktu prasībām. Lokālpilānojumu teritorijas tiek vērtētas kā vienota plānotā darbība, lai tiktu novērtēta kopējā summārā ietekme.

Par plānoto VES būvniecību, kuras paredzētas Lokālpilānojumu teritorijās, VPVB 2020. gada 5. februārī ir pieņēmis lēmumu par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu (paredzētās darbības nosaukums “Vēja elektrostaciju izbūve Tārgales un Popes pagastā, Ventspils novadā”, ierosinātājs: SIA “Ventspils Wind”). Lokālpilānojumu 1. redakcijas un ietekmes uz vidi novērtējuma izstrāde tiek veikta

paralēli. Līdz ar to Vides pārskatā tiek iekļauta informācija, kura sagatavota arī ietekmes uz vidi novērtējuma izstrādes laikā, norādot atsauces uz detalizētām novērtējuma izpētām.

Vides pārskata mērķis ir novērtēt attīstības plānošanas dokumentu iespējamo būtisko ietekmi uz vidi un noteikt pasākumus iespējamās negatīvās ietekmes novēršanai vai mazināšanai. Vides pārskatā ir iekļauta un veikta pieejamās informācijas un datu analīze atbilstoši prasībām un tādām detalizācijas līmenim, ko nosaka vides aizsardzības jomas normatīvie akti un VPVB.

Vides pārskats sastāv no 12. nodaļām. Vides pārskatā sniegts esošās situācijas raksturojums, aprakstīta Lokālplānojumu saistība ar citiem valsts un reģionāliem attīstības plānošanas dokumentiem, veikts ietekmes uz vidi novērtējums, izvērtējot Lokālplānojumu pozitīvās, negatīvās, tiešās, netiešās, īstermiņa, ilgtermiņa un summārās ietekmes. Vides pārskatā sniegti secinājumi par iespējamo negatīvo ietekmju uz vidi mazināšanu, kā arī rekomendējamie vides monitoringa pasākumi.

1. LOKĀLPLĀNOJUMU GALVENIE MĒRĶI UN ĪSS SATURA IZKLĀSTS, SAISTĪBA AR CITIEM PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM

1.1. LOKĀLPLĀNOJUMU IZSTRĀDES GALVENIE MĒRĶI UN UZDEVUMI

LOKĀLPLĀNOJUMU IZSTRĀDES MĒRĶIS

Saskaņā ar Ventspils novada domes 30.01.2020. lēmumiem, visu piecu lokālpilnojumu izstrādes mērķis: ir grozīt Ventspils novada teritorijas plānojumā noteikto funkcionālo zonējumu Ventspils novada Tārgales pagasta nekustamo īpašumu zemes vienības daļās no Mežu teritorijas (M) un Lauksaimniecības teritorijas (L) daļā uz funkcionālo zonējumu Tehniskās apbūves teritorija (TA), lai pamatotu vēja elektrostaciju izvietojumu, kas nodrošinātu priekšnoteikumus vēja elektrostaciju izbūvei, kā arī piemērotu teritorijas izmantošanas un apbūves nosacījumus nepieciešamajai tehniskajai apbūvei un izvērtētu dažāda veida ietekmes no plānotās darbības lokālpilnojumu teritorijās.

LOKĀLPLĀNOJUMU IZSTRĀDES UZDEVUMI

Saskaņā ar Ventspils novada domes 30.01.2020. un 28.01.2021. sēžu lēmumiem, visu piecu lokālpilnojumu izstrādes uzdevumi ir:

1. Veikt spēkā esošā Ventspils novada teritorijas plānojuma analīzi lokālpilnojumā teritorijai.
2. Pamatot funkcionālā zonējuma maiņas nepieciešamību un risinājumus.
3. Precizēt funkcionālo zonu robežu.
4. Sagatavot ietekmes uz ainavu izvērtējumu.
5. Sagatavot ainavas vizuālās ietekmes trīsdimensijas (3D) modelēšanu.
6. Ja vēja elektrostacijas rada apēnojumu esošai apbūvei, saņemt attiecīgās ēkas īpašnieka rakstisku saskaņojumu.
7. Precizēt aprūtinātās teritorijas un objektus, kuriem noteiktas aizsargjoslas.

1.2. LOKĀLPLĀNOJUMU ĪSS SATURA IZKLĀSTS

Lokālpilnojumā sastāvā atbilstoši Ministru kabineta 14.10.2014. noteikumiem Nr.628 "Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem" ietilpst:

✓ PASKAIDROJUMA RAKSTS

Paskaidrojuma rakstā ietverts:

- Lokālpilnojumā izstrādes pamatojums, risinājuma apraksts un tā saistība ar piegulošajām teritorijām;
- Lokālpilnojumā atbilstība Ventspils novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijai 2014. - 2030. gadam;
- izmantošanas nosacījumi un aprobežojumi;
- transporta infrastruktūras un inženiertīklu risinājumi;
- ietekmes uz ainavu izvērtējums;
- VES radīto trokšņu prognozes aprēķins un slēdziens par trokšņa ietekmi uz blakus nekustamajiem īpašumiem.

✓ GRAFISKĀ DAĻA

Grafiskajā daļā:

- detalizēts Lokālpāņojumā noteiktais funkcionālais zonējums un tajā atļautie izmantošanas veidi;
- noteikts transporta infrastruktūras risinājums;
- noteikti galvenie inženiertīklu risinājumi;
- attēlotas apgrūtinātās teritorijas un objekti, kuriem aizsargjoslas nosaka saskaņā ar normatīvajiem aktiem par apgrūtinātajām teritorijām.

Grafiskā daļa sagatavota uz aktuālākās Latvijas Ģeotelpiskās informācijas aģentūras topogrāfiskās pamatnes kartes mērogā 1: 10 000.

✓ TERITORIJAS IZMANTOŠANAS UN APBŪVES NOTEIKUMI

Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos noteiktas:

- prasības teritorijas izmantošanai funkcionālajā zonā;
- apbūves parametri;
- citas prasības, aprobežojumi un nosacījumi.

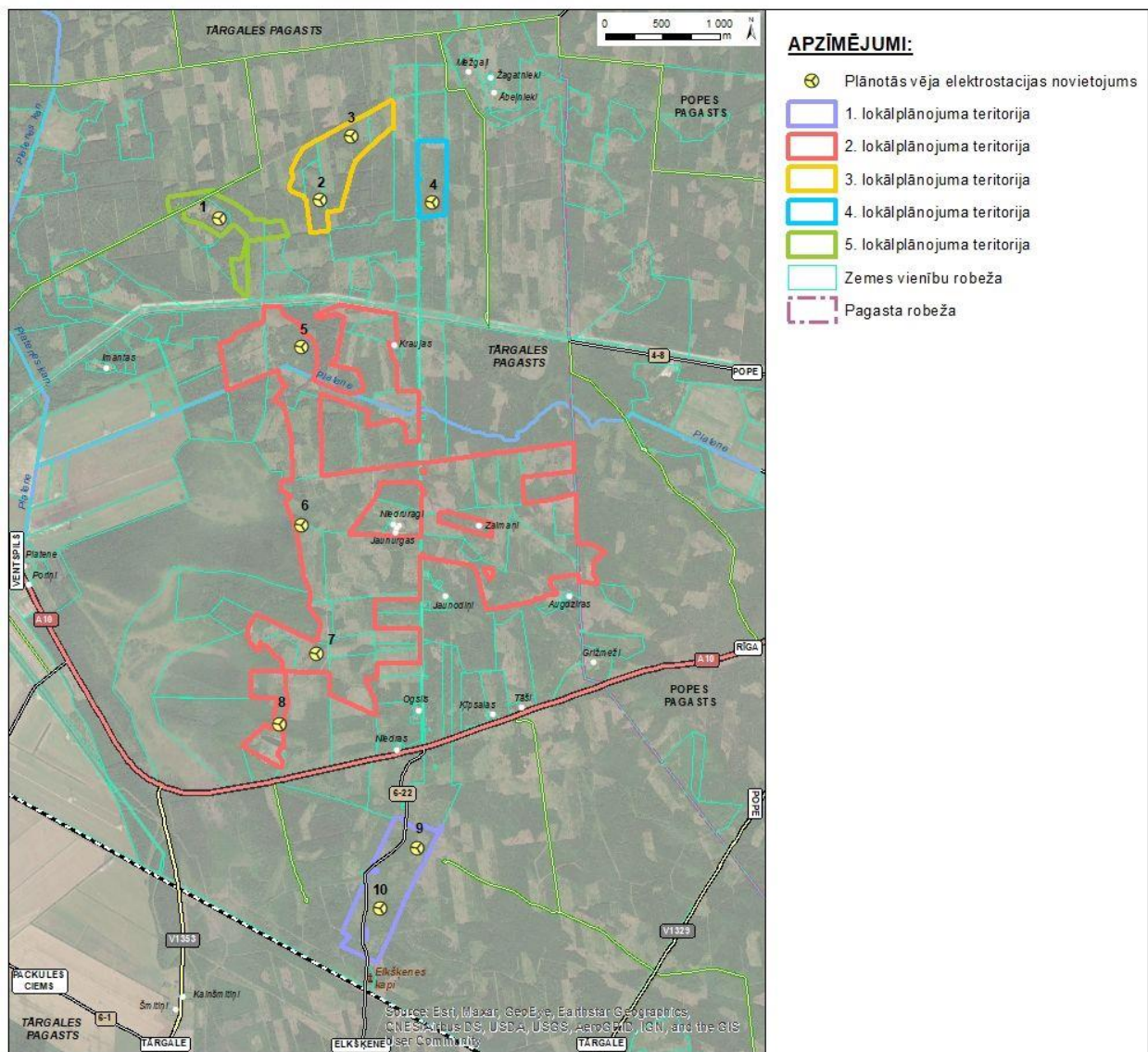
✓ PĀRSKATS PAR LOKĀLPLĀNOJUMU IZSTRĀDI

Pārskatā par lokālpāņojumu izstrādi apkopoti dokumenti par Lokālpāņojumu izstrādes procesu – pašvaldības lēmumi, darba uzdevumi, institūciju nosacījumi un atzinumi, saņemtie priekšlikumi, publiskās apspriešanas dokumenti – paziņojumi, publikācijas, publiskās apspriešanas sanāksmju protokoli u.c.

1.3. LOKĀLPLĀNOJUMU TERITORIJĀ PAREDZĒTĀS DARBĪBAS ĪSS APRAKSTS

Lokālpāņojumu teritorijās paredzētā darbība ir VES izbūve Tārgales pagastā, Ventspils novadā. Potenciālās VES plānots izvietot starp Ventspili un Popi valsts galvenā autoceļa A10 un 110 kV elektrolīnijas tuvumā. Ietekmes uz vidi novērtējuma sākuma izpētes stadijā un turpmākajā izpētes stadijā ir identificētas 10 potenciālās VES atrašanās vietas.

VES plānots izbūvēt, izveidojot trīs grupas, kurās katrā izvietotas ne vairāk kā četras VES. Izpētes teritorijas ziemeļu daļā (Lokālpāņojumi Nr.3, Nr.4, Nr.5), plānots izvietot četras VES, vidusdaļā (Lokālpāņojumā Nr.2) arī četras un dienvidu daļā (Lokālpāņojumā Nr.1) – divas VES (1.attēls). Lai gan attālums starp VES pamatnes laukiem ir vairāk kā 2 km, proti, neveido vēja parku Ministru kabineta 30.04.2013. noteikumu Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" 2.25. punkta izpratnē, stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procesa laikā tiks vērtēta visu 10 VES summārās ietekmes.

1.attēls. Lokālplānojumu teritorijas un plānoto vēja elektrostaciju novietojums

1.4. LOKĀLPLĀNOJUMU SAISTĪBA AR CITIEM PLĀNOŠANAS DOKUMENTIEM

Ministru kabineta 14.10.2014. noteikumi Nr.628 “Noteikumi par pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentiem” nosaka, ka lokālplānojumu izstrādā, pamatojoties uz vietējās pašvaldības ilgtspējīgas attīstības stratēģiju, teritorijas plānojumu un ņemot vērā normatīvajos aktos par teritorijas plānošanu, izmantošanu un apbūvi noteiktās prasības, kā arī blakus esošo pašvaldību plānošanas dokumentus.

VENTSPILS NOVADA ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA

Ventspils novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014. - 2030. gadam¹ (turpmāk – Ventspils novada IAS) nosaka novada ilgtermiņa attīstības redzējumu, mērķus, prioritātes un telpiskās attīstības perspektīvu līdz 2030. gadam.

Ventspils novada IAS viens no potenciāli ekonomiskās attīstības virzieniem, kas attīstītos līdz 2030. gadam un ieņemtu būtisku jomu novada attīstībā ir saistīta ar atjaunojamo enerģijas ražošanu.

Viens no novada telpiskās attīstības virzieniem ir nedefinēts veicināt daudzveidīgas saimnieciskās darbības iespējas un investīciju vides veidošanos, tajā pašā laikā, nodrošinot kvalitatīvu dzīves vidi iedzīvotājiem un viesiem un saglabājot daudzveidīgu dabas un kultūrvēsturisko mantojumu. Ilgtspējīga izaugsme ir būtisks telpiskās attīstības pamats, kur savstarpēji saistītas trīs jomas – ekonomiskā, sociālā un vides. Attīstība jābalsta uz atbildīgu izaugsmi, iekļaujot sabiedrības, tautsaimniecības un vides sabalansētu mijiedarbību.

Ventspils novada IAS izvirza trīs prioritāri telpiskās struktūras pilnveidošanas virzienus:

1. apdzīvojuma struktūra;
2. satiksme un infrastruktūra;
3. lauku teritorijas.

Viens no satiksmes jeb sasniedzamības uzlabošanas un kvalitatīvas infrastruktūras nodrošināšanas mērķiem ir nedefinēts:

- nodrošināt kvalitatīvu inženierkomunikāciju attīstību, kas sekmētu kvalitatīvas dzīves vides un uzņēmējdarbības attīstību:
 - alternatīvo enerģijas avotu (vēja, ūdens, saules enerģijas) izmantošana, vietējo atjaunojamo energoresursu – koksnes atkritumu, salmu, biogāzes u.c. pielietošana.

Vadlīnijās transporta un inženierkomunikāciju plānošanai noteikts, ka jāatbalsta alternatīvi enerģijas avoti (vēja, ūdens, saules enerģija) un vietējo atjaunojamo energoresursu – koksnes atkritumu, salmu, biogāzes u.c. pielietošana, kā arī noteikts, ka novada attīstības plānošanas dokumentos jānosaka noteikumi vēja elektrostaciju izvietojumam, saskaņojot dažādas intereses.

Lokālpilnojamumu teritorijas Ventspils novada telpiskā struktūrā Lauku teritorijas atrodas mežsaimniecības teritorijā. Mežsaimniecībai ir nozīmīgākā loma novada ekonomiskajā attīstībā, mežs dod būtisku ieguldījumu novada ainavas veidošanā, bioloģiskās daudzveidības un kultūrvēsturiskās vides saglabāšanā. Saprātīgai meža resursu izmantošanai ir svarīga loma novada ilgtspējīgā attīstībā. Ventspils novada IAS mežsaimniecības teritorijā atbalsta saimniecības dažādošanu.

Izstrādē esošajā Ventspils valstspilsētas pašvaldības un Ventspils novada pašvaldības kopīgā ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam (1.redakcija, apstiprināta ar Ventspils valstspilsētas pašvaldības domes 2021. gada 11. novembra lēmumu Nr.82) kā viens no Ventspils novada specializācijas virzieniem tiek minēta atjaunojamās enerģijas ražošana. Tāpat arī viena no Transporta un inženierkomunikāciju plānošanas vadlīnijām iesaka atbalstīt alternatīvo enerģijas avotu (vēja, ūdens, saules enerģija) un vietējo atjaunojamo energoresursu – koksnes atkritumu, salmu, biogāzes u.c. – pielietošanu, kā arī vadlīnijas iesaka attīstības plānošanas dokumentos noteikt noteikumus vēja elektrostaciju izvietojumam, ievērojot dažādu sabiedrības grupu intereses, kas tiek ņemts vērā gan spēkā esošā Ventspils novada teritorijas plānojuma grozījumu izstrādē, gan Lokālpilnojamumu izstrādē.

¹ Apstiprināts ar Ventspils novada domes 22.12.2014. sēdes lēmumu "Par Ventspils novada ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2014.-2030.gadam apstiprināšanu" (protokols nr.42 20.§)

Ne spēkā esošā Ventspils novada ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014. - 2030. gadam, ne izstrādē esošā Ventspils valstspilsētas pašvaldības un Ventspils novada pašvaldības kopīgā ilgtspējīgas attīstības stratēģijā līdz 2030. gadam telpiskajā perspektīvā nenorāda konkrētas vietas atjaunīgo energoresursu, t.sk. vēja enerģijas attīstībai, kā arī vadlīnijas teritorijas attīstībai un plānošanai neliedz attīstīt novada teritorijā atjaunīgo energoresursu attīstību.

VENTSPILS NOVADA TERITORIJAS PLĀNOJUMS

Ventspils novada teritorijas plānojums² ir pašvaldības ilgtermiņa teritorijas attīstības plānošanas dokuments, kurā noteiktas prasības teritorijas izmantošanai un apbūvei, tajā skaitā funkcionālais zonējums, publiskā infrastruktūra, teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, kā arī citi teritorijas izmantošanas nosacījumi un kurš izstrādāts administratīvajai teritorijai.

Saskaņā ar Ventspils novada teritorijas plānojumu Lokālpilnojumu teritorijas atrodas galvenokārt funkcionālā zonā Mežu teritorija (M), nelielas platības aizņem arī funkcionālā zona Lauksaimniecības teritorija (L). Plānoto VES būvniecība plānota funkcionālā zonā Meža teritorija (M), kur saskaņā ar Ventspils novada teritorijas plānojumu un arī normatīvo aktu prasībām nav atļauta teritorijas izmantošana, kas saistīta ar energoapgādes uzņēmumu apbūvi (vēja elektrostaciju būvniecība) un Lauksaimniecības teritorija (L) (Lokālpilnojumā Nr.5), kur kā papildizmantošana ir atļauta energoapgādes uzņēmumu apbūve. Meža teritorijā (M) ir nepieciešams grozīt funkcionālo zonējumu un izvēlēties piemērotāko zonējumu, kurā kā galvenā izmantošana ir atļauta vēja elektrostaciju būvniecība. Lokālpilnojumos vēja elektrostaciju būvniecības vajadzībām tiek noteikta funkcionālā zona Tehniskās apbūves teritorija (TA) (aptuveni 60x100 m platībā), pārējā zemes vienību teritorijās saglabājot tādu funkcionālo zonējumu, kāds noteikts Ventspils novada teritorijas plānojumā.

Ventspils novada teritorijas plānojuma **Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos noteiktas prasības alternatīvai energoapgādei**, kur noteikts, ka vēja elektrostaciju, kura jauda ir lielāka par 20 kW, atļauts izvietot Rūpniecības teritorijā (R), Tehniskās apbūves teritorijā (TA) un Lauksaimniecības teritorijā (L), ievērojot Ministru kabineta 30.04.2013. noteikumos Nr.240 "Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi" un citos normatīvajos aktos noteiktos nosacījumus un papildus prasības:

1. vēja elektrostaciju novietojumu paredz, izstrādājot lokālpilnojumu vai detālpilnojumu;
2. ja vēja elektrostacija rada apēnojumu esošai apbūvei, izstrādājot lokālpilnojumu vai detālpilnojumu, jāsaņem attiecīgās ēkas īpašnieka rakstisks saskaņojums;
3. izstrādājot lokālpilnojumu vai detālpilnojumu, jāsaņem ietekmes uz ainavu izvērtējums;
4. izstrādājot lokālpilnojumu vai detālpilnojumu, jāsaņem ornitologa un hiropterologa eksperta atzinums;
5. vēja elektrostacijas lokālpilnojuma vai detālpilnojuma un būvprojekta sastāvā jāiekļauj vēja elektrostacijas radīto trokšņu prognozes aprēķins un slēdziens par trokšņa ietekmi uz blakus nekustamajiem īpašniekiem;
6. prognozētie trokšņa līmeņi apbūves teritorijās nedrīkst pārsniegt vides trokšņa robežlielumus atbilstoši spēkā esošo normatīvo aktu prasībām;
7. vēja elektrostaciju vai vēja parku izvietojumu ne tuvāk par 500 m no kapsētām ar kapliču un valsts aizsargājamajiem kultūras pieminekļiem.

² Apstiprināts ar Ventspils novada domes 17.03.2016. lēmumu (ārkārtas sēdes protokols Nr.69, 1.§) "Par Ventspils novada teritorijas plānojuma grafiskās daļas un teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumu apstiprināšanu"

2. STARPTAUTISKIE UN NACIONĀLIE VIDES AIZSARDZĪBAS MĒRĶI

2.1. STARPTAUTISKIE VIDES AIZSARDZĪBAS MĒRĶI

Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējā konvencija par klimata pārmaiņām un Kioto protokols

Konvencijas un uz tās pamata pieņemtā Kioto protokola mērķis ir normalizēt siltumnīcas gāzu daudzumu atmosfērā, nosakot gan vispārīgus pamatprincipus (konvencija), gan saistošos siltumnīcas gāzu emisiju samazināšanas apjomus (protokols).

Konvencija par bioloģisko daudzveidību, Riodežaneiro

Konvencijas uzstādījumi ir bioloģiskās daudzveidības saglabāšana, dzīvās dabas ilgtspējīga izmantošana, godīga un līdztiesīga ģenētisko resursu patērēšanā iegūto labumu sadale, ietverot gan pienācīgu pieeju ģenētiskajiem resursiem, gan atbilstošu tehnoloģiju nodošanu, ņemot vērā visas tiesības uz šiem resursiem un tehnoloģijām, kā arī atbilstošu finansēšanu. Konvencijas prasības ietvertas likumos "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" (02.03.1999.) un "Sugu un biotopu aizsardzības likumā" (16.03.2000.).

Konvencija par Eiropas dzīvās dabas un dabisko dzīvotņu aizsardzību, Berne

Konvencijas mērķi ir aizsargāt savvaļas floru, faunu, to dabiskās dzīvotnes, īpaši tās sugas un dzīvotnes, kuru aizsardzībai nepieciešama vairāku valstu sadarbība, kā arī sekmēt šo sadarbību. Tiek uzsvērta īpaša uzmanība apdraudētajām un izzūdošajām sugām (t.sk. migrējošajām sugām). Konvencijas prasības ietvertas Latvijas normatīvajos aktos — likums "Par sugu un biotopu aizsardzību" (16.03.2000.), MK noteikumi Nr.396 "Noteikumi par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu" (14.11.2000.), MK noteikumi Nr.940 "Noteikumi par mikroliegumu izveidošanas un apsaimniekošanas kārtību, to aizsardzību, kā arī mikroliegumu un to buferzonu noteikšanu" (18.12.2012.), MK noteikumi Nr.199 "Eiropas nozīmes aizsargājamo dabas teritoriju (*Natura 2000*) izveidošanas kritēriji Latvijā" (28.05.2002.).

Eiropas ainavu konvencija, Florence

Mērķis ir veicināt ainavu aizsardzību, pārvaldību, plānošanu un veidot sadarbību par ainavu jautājumiem Eiropā.

Konvencija par pasaules kultūras un dabas mantojuma aizsardzību, UNESCO konvencija, Parīze

Mērķis ir apkopot informāciju un aizsargāt vietas, kam ir īpaši liela kultūras vai dabas vērtība visas cilvēces mantojumā. UNESCO Pasaules mantojuma sarakstā iekļautās gan vietējā, gan starptautiskā mērogā vērtīgas vietas ar īpaši izcilu vērtību.

EIROPAS SAVIENĪBAS (ES) DIREKTĪVAS:

ES PADOMES DIREKTĪVA 92/43/EEK "Par dabisko biotopu un savvaļas dzīvnieku un augu aizsardzību" JEB BIOTOPU DIREKTĪVA aizsargā augus, dzīvniekus, biotopus, un nodala īpaši aizsargājamus dabas apgabalus, veidojot aizsargājamo dabas teritoriju tīklu Natura 2000, kas izveidots dabas daudzveidības aizsardzībai.

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES DIREKTĪVA 200/60/EK Ūdeņu struktūrdirektīvas (23.10.2000.) mērķi ir aizsargāt un uzlabot virszemes un pazemes ūdeņu ekosistēmu stāvokli, veicināt ilgtspējīgu ūdeņu lietošanu, ieviešot integrētu upju baseinu apsaimniekošanas procesu.

ES PADOMES DIREKTĪVA 79/409/EEK "Par savvaļas putnu aizsardzību jeb Putnu direktīva" (02.04.1979.) aizliedz darbības, kas apdraud putnus (tīši nonāvēt vai sagūstīt putnus, iznīcināt to ligzdas, iegūt putnu

olas). Atsevišķām darbībām ir atsevišķi izņēmumi (tirdzniecība ar dzīvjiem vai mirušiem putniem, medības, kas tiek atļauti dalībvalstīm, vienojoties ar Eiropas Komisiju).

ES PADOMES DIREKTĪVA 2010/75/EEK "Par rūpnieciskajām emisijām" (24.11.2010.) nosaka prasības rūpnieciskajām darbībām, paredzot īpašus noteikumus kurināmā un atkritumu sadedzināšanas iekārtām. Dalībvalstīm ir jāveic pamata un preventīvie pasākumi, lai iekārtās nerodas būtisks piesārņojums vai jāveic pasākumi tā novēršanai, izmantojot tehniski labākos pieejamos risinājumus.

2.2. NACIONĀLIE VIDES AIZSARDZĪBAS MĒRĶI

LATVIJAS ILGTSPĒJĪGAS ATTĪSTĪBAS STRATĒGIJA LĪDZ 2030.GADAM

Augstākais plānošanas dokuments, kurā kā viena no prioritātēm ir daba kā nākotnes kapitāls. Tiek izvirzīts mērķis Latvijai kļūt par ES līderi dabas kapitāla saglabāšanā, palielināšanā un ilgtspējīgā izmantošanā. Stratēģijā tiek analizētas Latvijas tendences un izaicinājumi dabas ilgtspējīgas apsaimniekošanas jomā, kā arī noteikti prioritārie ilgtermiņa rīcības virzieni un iespējamie risinājumi.

VIDES POLITIKAS PAMATNOSTĀDNES 2021. – 2027. GADAM

Vides politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam (turpmāk – VPP2027) ir vides aizsardzības nozares vidēja termiņa politikas plānošanas dokuments. Politikas plānošanas periodā no 2021. gada līdz 2027. gadam, vides politikas mērķi ir pakārtoti Latvijas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030. gadam un Latvijas nacionālās attīstības plānam 2021. - 2027. gadam.

Galvenie vides politikas pamatnostādņu mērķi 2021. - 2027. gadam ir:

- ✓ Virzīties uz klimatneitralitāti un klimatnoturīgumu;
- ✓ Veicināt ilgtspējīgu resursu izmantošanu un pāreju uz aprites ekonomiku;
- ✓ Saglabāt un atjaunot ekosistēmas un bioloģisko daudzveidību;
- ✓ Samazināt piesārņojumu.

Šo mērķu sasniegšana plānota vairākās vides politikas jomās:

1. Vides pārvaldības pamatsistēma (horizontālie jautājumi);
2. Valsts vides monitorings;
3. Klimata pārmaiņas;
4. Resursu efektīva izmantošana un aprites ekonomikas principu ieviešana;
5. Gaisa kvalitāte un vides troksnis;
6. Bioloģiskā daudzveidība;
7. Ūdens pārvaldība un apsaimniekošana;
8. Ražošanas un ķīmisko vielu pārvaldība;
9. Radiācijas drošība.

Lokālplānojumos noteiktie risinājumi tiek salīdzināti ar Vides politikas pamatnostādnēm, kurās noteikti nacionālie vides aizsardzības mērķi (1.tabula).

1.tabula. Lokālpāņojumos ietvertie Vides politikas pamatnostādņu 2021. - 2027. gadam mērķi

VIDES POLITIKAS PAMATNOSTĀDNES 2021. - 2027. GADAM	LOKĀLPLĀNOJUMS
Vides pārvaldības pamatsistēma (horizontālie jautājumi)	
Sabiedrības informēšanas un izpratnes veicināšana par vides jautājumiem un vides institūciju darbību	Iedzīvotāji piedalās publiskās apspriešanas sanāksmēs par lokālpāņojumiem un tā Vides pārskatu.
Attīstīt profesionālo kompetenci vides jautājumos	Lokālpāņojumi un Vides pārskats tiek izstrādāti sadarbībā ar vairākiem ekspertiem un valsts institūcijām, tādējādi apmainoties ar pieredzi un veicinot arī sabiedrības izglītību un sapratni par vides jautājumiem.
Attīstīt vides izglītību un pētniecību vides jautājumos	Lokālpāņojumi nerisina šo jautājumu. Tomēr analizētie jautājumi var būt pamats jauniem pētījumiem, piemēram, mirgošanas efekts, elektromagnētiskais starojums, vibrācija, zemfrekvences troksnis.
Attīstīt instrumentus privātā sektora iesaistei un līdzdalībai vides jautājumu risināšanā	Lokālpāņojumi tiek izstrādāti un papildināti, ņemot vērā sabiedrības priekšlikumus. Sabiedrība piedalās publiskajās apspriešanās.
Integrēt ilgtspējīga finansējuma pieeju vides politikas plānošanā	Lokālpāņojumi nerisina šo jautājumu.
VALSTS VIDES MONITORINGS	
Iegūt visaptverošu informāciju par gaisa kvalitāti, valsts kopējām emisijām un primāro meteoroloģisko informāciju	Gaisa kvalitāte Lokālpāņojumu teritorijās novērtēta balstoties uz VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" sniegto informāciju par tuvāko meteoroloģisko novērojumu staciju "Ventspils".
Iegūt visaptverošu informāciju par ūdeņu stāvokli Latvijas teritorijā	Lokālpāņojumi nerisina šo jautājumu.
Iegūt aktuālāko informāciju par augsnes radioaktivitātes līmeni un seismiskiem notikumiem	Lokālpāņojumi nerisina šo jautājumu.
Izpildīt prasības bioloģiskā daudzveidības monitoringa īstenošanā	Lokālpāņojumos un tā Vides pārskatā noteikti pasākumi, kas jāveic monitoringa ietvaros, piemēram, putnu un sīkspārņu monitoringa. Tiks veikts Lokālpāņojumu īstenošanas monitoringa VPVB norādītajos termiņos.
KLIMATA PĀRMAIŅAS	
Nodrošināt Latvijas virzību uz klimatneitralitātes sasniegšanu	Lokālpāņojumi veicina vietējo primāro energoresursu iegūvi un izpēti Latvijā, kā arī potenciālu palielināt no atjaunojamiem energoresursiem saražoto enerģijas īpatsvaru, kuras ražošana nerada gaisa piesārņojošo vielu emisijas, tādējādi veicot ieguldījumu Latvijas klimata mērķu sasniegšanā.
Veicināt klimatnoturīgumu un pielāgošanos klimata pārmaiņām	Lokālpāņojumi nerisina šo jautājumu.
RESURSU EFEKTĪVA IZMANTOŠANA UN APRITES EKONOMIKAS PRINCĪPU IEVIEŠANA	
Veicināt atkritumu rašanās novēršanu un īstenot pāreju no atkritumiem uz resursiem.	Lokālpāņojumi nerisina šo jautājumu.
Veicināt ilgtspējīgu resursu iegūvi un izmantošanu.	Lokālpāņojumi un tā Vides pārskats veicina vēja enerģijas ražošanas potenciāla apgūšanu.
Izveidot efektīvu atkritumu apsaimniekošanas sistēmu, īstenojot aprites ekonomikas principus ražošanā un sadzīvē.	Lokālpāņojumi nerisina šo jautājumu.
Palielināta notekūdeņu attīrīšanas iekārtu dūņu izmantošana.	Lokālpāņojumi nerisina šo jautājumu.
GAISA KVALITĀTE UN VIDES TROKSNIS	
Gaisa resursu kvalitātes aizsardzība un uzlabošana, lai veicinātu sabiedrības veselību un labklājību, kā arī ekosistēmu kvalitāti.	Attīstot vēja enerģiju, var panākt emisiju samazinājumu, kas rastos no alternatīviem elektroenerģijas ražošanas procesiem.

VIDES POLITIKAS PAMATNOSTĀDNES 2021. - 2027. GADAM	LOKĀLPLĀNOJUMS
Īstenotas rīcības gaisa piesārņojuma samazināšanai un gaisa kvalitātes uzlabošanai, kas balstītas uz kvalitatīviem datiem, padziļinātām zināšanām un sabiedrības atbalstu šīm rīcībām.	Lokālpilānojumi nerisina ūo jautājumu.
Novērtēt vides trokšņa ietekmi uz iedzīvotājiem, pilnveidojot vides trokšņa kartēšanu un rīcības plānu izstrādi.	Vides pārskatā iekļauts vides trokšņa un zemās frekvences trokšņa novērtējums uz iedzīvotājiem.
BIOĻOĢISKĀ DAUDZVEIDĪBA	
Bioloģiskās daudzveidības, tajā skaitā īpaši aizsargājamo sugu un biotopu, un vērtīgo ainavu saglabāšana	Vides pārskatā ietverti biotopu eksperta, ornitologa un sikspārņu eksperta atzinumi ar vides stāvokļa novērtējumu un nosacījumiem paredzētajai darbībai.
Dabas kapitāla saglabāšana un pārvaldība – [ekosistēmu pakalpojumi, degradētās ekosistēmas, dabas kapitāls ražošanai].	Vides pārskatā ietverti biotopu eksperta, ornitologa un sikspārņu eksperta atzinumi ar vides stāvokļa novērtējumu un nosacījumiem paredzētajai darbībai.
ŪDENS PĀRVALDĪBA UN APSAIMNIEKOŠANA	
Plūdu riska un erozijas samazināšana	Lokālpilānojumi nerisina ūo jautājumu.
Droša ūdens resursu izmantošana, nelietderīga patēriņa samazināšana un dūņu lietderīgas izmantošanas palielināšana	Lokālpilānojumi nerisina ūo jautājumu.
Virszemes ūdeņu un jūras vides stāvokļa uzlabošana	Lokālpilānojumi nerisina ūo jautājumu.
Piesārņojuma samazināšana virszemes ūdeņos un jūras vidē	Lokālpilānojumi nerisina ūo jautājumu.
RAŽOŠANA UN ĶĪMISKO VIELU PĀRVALDĪBA	
Veicināt piesārņojuma samazināšanu, t.sk. piesārņoto vietu sanācību, kā arī samazināt bīstamo ķīmisko vielu negatīvo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību.	Vides pārskata izstrādes ietvaros apzināta riska un piesārņotās teritorijas. Lokālpilānojumu teritorijās ūādas teritorijas nav konstatētas.
RADIĀCIJAS DROŠĪBA	
Droša jonizējošā starojumu avotu apsaimniekošana.	Lokālpilānojumi nerisina ūo jautājumu.
Ilgspējīga radioaktīvo atkritumu pārvaldība.	Lokālpilānojumi nerisina ūo jautājumu.
Uzlabojusies sabiedrības izpratne par radiācijas drošības jautājumiem.	Lokālpilānojumi nerisina ūo jautājumu.
Stiprināta radiācijas avāriju pārvaldība	Lokālpilānojumi nerisina ūo jautājumu.
Pilnveidota darbību ar jonizējošā starojuma avotiem uzraudzības sistēma	Lokālpilānojumi nerisina ūo jautājumu.

3. VIDES PĀRSKATA SAGATAVOŠANAS PROCEDŪRA UN IESAISTĪTĀS INSTITŪCIJAS, SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBA UN REZULTĀTI

SIVN sagatavošanas procedūrā tika izmantoti VPVB sniegtie metodiskie norādījumi³ SIVN veikšanai. Vadoties pēc sniegtajiem norādījumiem, SIVN izstrāde tiek iedalīta četros galvenos posmos: SIVN piemērošana (*Screening fāze*), novērtēšanas metodes izvēle un paņēmieni, SIVN apjoma noteikšana (*Scoping fāze*) un SIVN veikšana. Sekojošajā nodaļā tiek izklāstīts pirmie trīs SIVN sagatavošanas posmi.

³ "Metodiskie norādījumi stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma pieredzi", Vides pārraudzības valsts birojs, <http://www.vpnb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/informacija>.

3.1. LĒMUMS PAR SIVN PIEMĒROŠANU (SCREENING FĀZE)

Stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūra veikta saskaņā ar likumu "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" un Ministru kabineta 23.03.2004. noteikumiem Nr.157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums", pamatojoties uz VPVB 12.05.2020. lēmumu Nr. 4-02/28; Nr.4-02/29; Nr.4-02/30; Nr.4-02/31 un Nr.4-02/27 "Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu".

Pirms plānošanas dokumentu izstrādes uzsākšanas tika veiktas konsultācijas ar Valsts vides dienesta Kurzemes reģionālo vides pārvaldi, Dabas aizsardzības pārvaldi un Veselības inspekciju par plānošanas dokumentu īstenošanas iespējamo ietekmi uz vidi un cilvēku veselību, kā arī par stratēģiskā novērtējuma procedūras piemērošanu vai nepiemērošanu (*konsultāciju rakstiski rezultāti iekļauti lokālpilānojuma sējumā "Pārskats par lokālpilānojuma izstrādi"*).

Likuma "Par ietekmes uz vidi novērtējumu" 23.5 panta pirmajā daļā noteikts, ka vides pārskatā, lai izvairītos no informācijas dublēšanās, iekļauj tikai tādu informāciju, kas nepieciešama attiecīgajā plānošanas stadijā, kā arī izmanto informāciju, kas iegūta iepriekšējās plānošanas stadijās.

Valsts vides dienesta Kurzemes reģionālā vides pārvalde (turpmāk – VVD Kurzemes RVP) 2020. gada 27. marta vēstulē Nr. 11.2/642/VE/2020 "Par nosacījumiem lokālpilānojuma izstrādei" paudusi viedokli, ka Lokālpilānojumu risinājumi atbilst Likuma 23. divi prim pantā minētajiem kritērijiem (Stratēģiskā novērtējuma nepieciešamības kritēriji) un VVD Kurzemes RVP skatījumā plānošanas dokumentam ir nepieciešams veikt Stratēģisko novērtējumu. Kā būtiskākās ietekmes izvirzījusi potenciālās summārās ietekmes no VES darbības uz putnu migrāciju, barošanās, ligzdošanās vietām, sikspārņu dzīvotnēm, migrāciju, trokšņu un mirgošanas radītās ietekmes.

Dabas aizsardzības pārvalde (turpmāk – DAP) administrācijas 2020. gada 9. marta vēstulē Nr. 4.8/1122/2020–N "Par nosacījumu sniegšanu lokālpilānojuma izstrādei un konsultācijām par ietekmes uz vidi stratēģiskā novērtējuma procedūru" norādīts, ka nav nepieciešams veikt Stratēģisko novērtējumu, jo ir pieņemts lēmums piemērot ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru VES izbūvei Tārgales un Popes pagastā, Ventpils novadā. Kā būtiskākie nosacījumi izvirzīti nepieciešamību iekļaut sertificētu ekspertu atzinumus par Lokālpilānojumu teritorijā esošajām īpaši aizsargājamām vaskulāro augu un sūnaugu sugām, migrējošajām sikspārņu sugām un īpaši aizsargājamām putnu sugām un to dzīvotnēm.

Veselības inspekcija 2020. gada 20. marta vēstulē Nr. 4.6.1.–10/173/K "Nosacījumi teritorijas plānojumam" norāda, ka neuzstāj uz Stratēģiskā novērtējuma procedūras piemērošanu plānošanas dokumentam, ņemot vērā, ka Lokālpilānojumu ietvaros tiks vērtēts troksnis, mirgošanas efekts u.c.

VPVB lēmumi par SIVN piemērošanu balstīti uz Likuma 4. panta trešās daļas 1. punktā noteiktajam plānošanas dokumentam, kam Stratēģiskais novērtējums ir nepieciešams, citu starpā ņemot vērā arī Likuma 23. divi prim pantā noteiktos kritērijus (Likuma 23. divi prim panta 1. punkta a. un d. apakšpunkts un 2. punkta a. un e. apakšpunkts), kā arī un Likuma 3. panta 1. punktā noteikto ietekmes savlaicīgas novērtēšanas principu.

VPVB norāda, ka vides pārskats sagatavojams vienots visai plānotās darbības ietvertajai teritorijai, ņemot vērā arī paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma rezultātus, jo Lokālpilānojumu risinājumu izvēle ir pakārtota šāda novērtējuma secinājumiem, nevis otrādi. Līdz ar to dokumentā iekļautā informācija balstīta uz ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros veikto izpēšu rezultātiem.

3.2. SIVN NOVĒRTĒŠANAS METODE UN VEIKŠANAS GALVENIE PAŅĒMIENI

Izmantojot VPVB sniegtos metodiskos norādījumus SIVN veikšanai⁴, lokālpilnojamu SIVN izmantota "Vides stāvokļa novērtējuma metode" (angl. *baseline led*).

"Vides stāvokļa novērtējuma metode" pielietojama plānošanas dokumentiem, kurus izstrādā saistībā ar konkrētu ģeogrāfisku vietu un novērtējums balstās uz esošā vides stāvokļa datu analīzi un konstatāciju par pieļaujamajiem aktivitāšu veidiem konkrētajā vidē. Šajā gadījumā metode ir piemērota novērtējumam, jo lokālpilnojamu ietver ģeogrāfiski precīzi definētu teritoriju.

Vides pārskata projekta redakcija sagatavota, izvērtējot visu piecu lokālpilnojamu 1.redakcijas, tajos noteiktos risinājumus, risinājumu pamatojumu, veiktās izpētes, kā arī ņemot vērā normatīvo aktu prasības attiecībā uz stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras veikšanu un vides pārskata saturu.

SIVN izstrādes laikā izmantotie paņēmienu:

1. Pieejamās rakstiskās un grafiskās informācijas analīze:

- Ventspils novada teritorijas plānojuma materiāli – gan tekstuālā daļa (īpaši Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi, kur aprakstītas atļautās darbības u.c. prasības), gan kartogrāfiskā informācija (grafiskā daļa);

- Vides politikas plānošanas dokumentācija, dažādas reģionālās attīstības programmas un plāni (Ventspils novada pašvaldības attīstības plānošanas dokumenti, Kurzemes plānošanas reģiona teritorijas attīstības plānošanas dokumenti);

- Datubāzes (VAS "Latvijas Valsts ceļi" statistikas dati, piesārņotas un potenciāli piesārņotās vietas, dabas datu pārvaldības sistēma "Ozols" dati, vienotais valsts ģeotelpiskās informācijas portāls Ģeolatvija, Būvniecības informācijas sistēma (BIS));

- Ekspertu atzinumi un vērtējumi (sugu un biotopu eksperta atzinums, ornitologa atzinums, sīkspārņu eksperta atzinums, plānotās darbības trokšņa un apēnojuma novērtējums, ainavas novērtējums);

- Palīgmateriāli (piem., ortofoto kartes, vispārēja informācija par teritoriju u.c.);

- VPVB lēmumi⁵.

2. Darba grupa, konsultācijas, diskusijas

- SIVN izstrādes laikā tika veiktas darba grupas tikšanās:

- ar vides un VES attīstītāju speciālistiem;
- ar plānošanas speciālistiem, kas strādā pie lokālpilnojamu praktiskās izstrādes.

Darba grupas sanāsmēs tika apspriests noteikts jautājumu loks un lemts par atspoguļojumu lokālpilnojamu.

3. Apsekojumi dabā

Lokālpilnojamu teritoriju apsekojumi dabā, fotofiksācijas notika 2019. gada augustā un oktobrī, 2020. gada aprīlī, maijā un jūlijā.

⁴ "Metodiskie norādījumi stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma pieredzi", Vides pārraudzības valsts birojs, <http://www.vpvb.gov.lv/lv/strategiskais-ivn/informacija>

⁵ Vides pārraudzības valsts biroja 12.05.2020. lēmumu Nr. 4-02/28; Nr.4-02/29; Nr.4-02/30; Nr.4-02/31 un Nr.4-02/27 "Par stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu"

3.3. SIVN APJOMA NOTEIKŠANA (SCOPING FĀZE)

SIVN apjoma noteikšanas posmā – *scoping fāzē* – tika apzināts esošais vides stāvoklis un galvenie plānošanas dokumenta vidi ietekmējošie aspekti, uz kuriem tiek koncentrēta uzmanība ietekmju vērtēšanas posmā.

Lokālpilnojamu teritorija nav abstrakta, izolēta zona. Lokālpilnojamu ietekmē valsts galvenais autoceļš, kas būtiski ietekmē Ventspils novada attīstības virzienus kopumā. Līdz ar to, vērtējot Lokālpilnojamu teritorijas vides stāvokli, tika ņemtas vērā esošās vides problēmas, kas veidojas neatkarīgi no Lokālpilnojamos plānotajām attīstības tendencēm.

Apjoma noteikšanas uzdevuma izpildē tika apzināts vides stāvoklis un izvirzīti būtiskākie vides aspekti. Izvirzot būtiskākos vides aspektus Lokālpilnojamu izvērtēšanai, tika ņemti vērā arī Vides politikas pamatnostādņēs 2021. - 2027. gadam definētie mērķi un uzdevumi, kā arī institūciju izvirzītie nosacījumi:

- gaisa kvalitāte;
- trokšņa līmenis;
- ūdens kvalitāte;
- dabas aizsardzība;
- ainava;
- apēnojums.

Balstoties uz izvirzītajiem vides aspektiem, SIVN izstrādes gaitā tiek vērtēti Lokālpilnojamu izstrādātie risinājumi un plānotās izmaiņas salīdzinājumā ar spēkā esošo teritorijas plānojumu (skat. 7. nodaļu).

Lokālpilnojamos iekļautās izmaiņas, kas nerada būtisku ietekmi uz izvirzītajiem vides aspektiem, SIVN netiek apskatītas.

SIVN ir veidots kā stratēģisks instruments, tāpēc kopējā novērtējumā nav iekļauta pārlietu detalizēta un specifiska informācija, kas neattiecas uz izvirzītajiem būtiskajiem vides aspektiem un galvenajiem ietekmējošajiem procesiem.

3.4. SABIEDRĪBAS LĪDZDALĪBA

Lokālpilnojamu un Vides pārskata izstrādē sabiedrības, sabiedrisko organizāciju un institūciju līdzdalība tiek nodrošināta vairākos SIVN posmos:

- Organizējot Lokālpilnojamu 1. redakcijas un Vides pārskata projekta redakcijas publiskās apspriešanas procesu, tai skaitā publiskās apspriešanas sanāksmi;
- Organizējot atkārtotu Vides pārskata projekta redakcijas sabiedriskās apspriešanas procesu, tai skaitā sabiedriskās apspriešanas sanāksmi;
- Iestrādājot sabiedrības pārstāvju, institūciju un pašvaldības speciālistu komentārus Vides pārskata projektā – ņemot vērā Lokālpilnojamu un Vides pārskata publiskās apspriešanas laikā saņemtos komentārus un priekšlikumus par Vides pārskata projektu un Lokālpilnojamu 1. redakciju;
- Iestrādājot VPVB ieteikumus Vides pārskata galīgajā redakcijā – ņemot vērā VPVB izsniegtajā atzinumā par Vides pārskatu iekļautās rekomendācijas.

Ar sabiedrības līdzdalības pasākumiem un publiskās apspriešanas rezultātiem detalizēti var iepazīties Lokālpilnojamu sējumā “Pārskats par lokālpilnojamu izstrādi”.

4. ESOŠĀ VIDES STĀVOKĻA APRAKSTS UN IESPĒJAMĀ ATTĪSTĪBA, JA LOKĀLPLĀNOJUMI NETIKTU ĪSTENOTI

Ņemot vērā gan VPP2021 definētos mērķus un uzdevumus, gan institūciju norādītos vides aspektus, gan paredzētās darbības potenciālos vides aspektus, tika vērsta uzmanība uz problemātiskajiem vides aspektiem un novērtēta esošā situācija. Īpaši tika pievērsta uzmanība šajā SIVN izvirzītajiem vērtēšanas aspektiem (skat. 3.3. nodaļu) un plānotajai saimnieciskajai darbībai, kas tos ietekmē.

Esošās vides stāvokļa novērtējumam kā galvenie vides aspekti, kas tiek vērtēti, ir trokšņa līmenis, gaisa kvalitāte, ūdens kvalitāte, dabas un kultūrvēsturiskās vērtības, apēnojums.

Vērtējumā iekļauts meža platību apjoms, kas nepieciešams VES un to infrastruktūras uzstādīšanai. Precīza atmežojamā platība tiks noteikta būvprojekta laikā, kad tiks izvēlēta pievedceļu un pazemes kabeļu alternatīva, kā arī precīza VES montāžas laukumu konfigurācija. Atmežotās platības noteiktas, balstoties uz montāžas laukumu, pievedceļu un kabeļu novietojumu, pieņemot, ka visu teritoriju klāj mežs, neņemot vērā to, ka jau šobrīd daļa no teritorijām ir atmežota. Kvartālu robežas ir regulāri jātīra (jānozāģē), līdz ar to, tur papildus jauno un esošo ceļu vajadzībām netiks veikta atmežošana, tomēr aprēķinot atmežotās platības, tiek pieņemts, ka jāatmežo arī šīs teritorijas. Esošajiem pievedceļiem pieņemts, ka tie, saskaņā ar Latvijas valsts standartu LVS-190-2, ir vismaz 3,5 m plati (LVS-190-2 noteiktais minimālais ceļa platums). Lielgabarītu kravas pārvadāšanai esošie ceļi jāpaplašina līdz 5,5-6 m. Aprēķinos izmantots sliktākais scenārijs, tas ir, lielākā atmežojamā platība un platākais ceļš – 6 m. Paredzams, ka elektropārvades kabeļu līniju jauda būs 20-60 kV un tās tiks izbūvētas pa VES pievedceļiem, bet posmi, kas nav blakus pievedceļiem izdalīti atsevišķi tabulā. Vietās, kur blakus nav autoceļš, veikts aprēķins, ka nepieciešams atmežot 5 m platu joslu. Atmežojamie ceļi atrodas blakus meža kvartālu (mežaudžu) robežām. Nosakot mežaudžu vecumu, tika ņemtas vērā VES montāžas laukumu un apgriešanās vietu mežaudzes.

2.tabula. Atmežojamās platības VES infrastruktūras uzstādīšanai

Atmežojamās platības izmantošanas mērķis	Atmežojamā platība, ha
VES montāžas un noņemtās augsnes un izrakstās grunts pagaidu novietošanas laukumi	6
Esošie pievedceļi	3,3
Jaunbūvējamo pievedceļu I alternatīva	3,47
Jaunbūvējamo pievedceļu II alternatīva	3,43
Pazemes kabeļu izbūves I alternatīva	1,132
Pazemes kabeļu izbūves II alternatīva	1,379
Esošo pievedceļu apgriešanās ceļi (manevriem)	4*0,78=3,12 ha
Jauno pievedceļu I alternatīvas apgriešanās ceļi (manevriem)	11*0,78=8,58 ha
Jauno pievedceļu II alternatīvas apgriešanās ceļi (manevriem)	11*0,78=8,58 ha
Jaunbūvējamā transformatoru stacija	0,26
Kopā (bez kabeļiem un pievedceļiem)	6,68
Kopā (ar kabeļiem I alt. un pievedceļiem I alt. un esošajiem pievedceļiem)	25,862

Kopā (ar kabeļiem I alt. un pievedceļiem II alt. un esošajiem pievedceļiem)	25,822
Kopā (ar kabeļiem II alt. un pievedceļiem II alt. un esošajiem pievedceļiem)	26,069
Kopā (ar kabeļiem II alt. un pievedceļiem I alt. un esošajiem pievedceļiem)	26,109

Kā redzams 2. tabulā, kopējās atmežojamās platības ir ~25-26 ha visām alternatīvām. Lielāko daļu no atmežojamās platības sastāda pievedceļu apgriešanās ceļi, kas ietekmes uz vidi novērtējumā pieņemti kā riņķi ar diametru 100 m (garākā VES daļa ir puse no rotora diametra, tātad 2. alternatīvas rotora diametrs ir 200 m, bet rādiuss 100 m). Detalizētāki pagriešanās leņķi tiks noteikti sagatavojot būvprojektu. Paredzams, ka manevru veikšanai nebūs nepieciešams pilns riņķis, tāpēc realitātē apgriešanas ceļiem būs nepieciešamas mazākas atmežojamās platības. No atmežotajām teritorijām 7% ir izcirtumi, 55% jaunaudzes, 19% vidēja vecuma mežaudzes, 19% briestaudzes un 1% pieaugušas mežaudzes. Atmežoto teritoriju mežaudžu vecums tika noteikts aptuveni, precīzs sadalījums tiks noteikts būvprojekta laikā.

4.1. LOKĀLPLĀNOJUMA NOVĪETOJUMS

Lokālplānojumu novietojums paredzēts Ventspils novadā. Lielākā plānotās darbības teritorija atrodas Tārgales pagastā, savukārt viena zemes vienība atrodas Popes pagastā. Plānotās VES plānots izvietot tikai Tārgales pagastā. Plānotās darbības teritorija atrodas valsts galvenā autoceļa A10 un 110 kV elektrolīnijas tuvumā. Attālums no plānotajām VES izvietojuma vietām līdz Ventspilij ir 3,5 -6 km (gaisa līnijā) un līdz Popei ir ~4,5 – 5 km (gaisa līnijā). SIA “Ventspils Wind” VES tuvumā identificēts viens esošais vēja parks ar nosaukumu “Platenes pļavas” un “Kamārcītes” un divi plānotie vēja parki - “Tārgale” un “Sārce” – dažādās attīstības stadijās.

4.2. HIDROLOĢISKIE APSTĀKĻI DARBĪBAS VIETĀ UN PAREDZĒTĀS DARBĪBAS IETEKMES ZONĀ

Plānotās VES teritorijas atrodas Ventas upes baseina apgabalā, tuvākās ūdensnotekas ir valsts nozīmes ūdensnoteka Platene. No Platenes purva ZR daļā atrodas vairākas meliorācijas sistēmu teritorijas, kuras tiešā mērā neietekmē VES būvniecību un VES ietekme uz šiem objektiem un teritorijām ir vērtējama kā maznozīmīga. Vistuvāk meliorācijas sistēmām (koplietošanas novadgrāvis ŪSIK kods 361241) atrodas Lokālplānojuma Nr.1 teritorija (VES Nr. 9 un Nr.10). Šajā gadījumā, VES būvniecība jāplāno tā, lai tiktu ievēroti visi normatīvie akti par aizsargjoslām un netiktu traucēta meliorācijas sistēmas ekspluatācija un drošība. Novadgrāvis ir uzturēts un darba kārtība, līdz ar to, teritorijā (tai skaitā Lokālplānojums Nr.1; potenciālās VES Nr.9 un Nr.10) aplūšanas iespējas vērtējamas kā minimālas līdz vidējas, ko nosaka hipsometriski zemāka VES atrašanās vietas pret pārējām VES.

Paredzētās darbības vietas detalizēts hidroloģisko apstākļu raksturojums pievienots ietekmes uz vidi novērtējuma 1. redakcijas pielikumos un Lokālplānojumu paskaidrojuma rakstos.

Pie eksodinamiskajiem procesiem var minēt rietumdaļā esošā Platenes purva veidošanos (tālāku attīstību) un zemāko ieplaku pārpurvošanos, kā arī, bebru dambju esamību, kas var veicināt atsevišķu, nelielu, teritoriju aplūšanu. Kaut arī Lokālplānojumā Nr.2 VES Nr.8 plānots tuvāk Platenes purvam, kur virszemes notece notiek uz A daļu, esošā grāvju sistēma ir funkcionējoša un neveidojas teritorijas aplūšanas draudi. Lai arī turpmāk neveidotos aplūšanas draudi, jāseko līdzi grāvju sistēmas funkcionēšanai – attīrīt, ja nepieciešams. Kopumā, plānotā VES teritorija un izvēlētais ierīkošanas vietas atrodas hipsometriski augstākā novietojumā, kuras nav pakļautas aplūšanas draudiem. Abi minētie procesi tiešā mērā neskar plānoto VES teritorijas un tādēļ nav sagaidāma eksodinamisko procesu ietekme uz šīm teritorijām.

Atbilstoši LVĢMC izstrādātajai “Plūdu riska informācijas sistēmai” un “Ventas, Lielupes un Gaujas baseinu Plūdu informācijas sistēmai”, potenciālās vēja elektrostacijas neatrodas valsts nozīmes plūdu riska teritorijā.

4.3. DARBĪBAS VIETAS ĢEOLOĢISKĀ UZBŪVE UN INŽENIERĢEOLOĢISKIE APSTĀKĻI

Paredzētās darbības vietas detalizēts ģeoloģiskais raksturojums pievienots ietekmes uz vidi novērtējuma 1. redakcijas pielikumos un Lokālplānojumu paskaidrojuma rakstos.

Izvērtējot pieejamo ģeoloģisko informāciju var secināt, ka grunts kopumā ir atbilstoša VES būvniecībai. Precīzāka izvērtēšana par VES būvniecībai atbilstošu grunts esamību un nepieciešamajām būves konstrukcijām (pamati, pāļi) ir jāveic pēc inženierģeoloģiskās izpētes veikšanas. Pēc inženierģeoloģisko apstākļu izvērtēšanas jāizvēlas konkrētais tehnoloģiskais risinājums būvprojektu sagatavošanas laikā, kas iekļauj attiecīgu pamatu izveidi.

VES teritorija neatrodas uz ģeoloģiskajiem pirmskvartāra lūzumiem, kā arī, šajā teritorijā nav novērota nozīmīga seismiskā aktivitāte.

Secinājumi

Plānotā darbība neatrodas paaugstināta ģeoloģiskā riska nogabalos.

4.4. GAISA KVALITĀTE

Lokālplānojumu teritorija ir meža teritorija, kuras tiešā tuvumā galvenais gaisa kvalitātes ietekmējošais faktors ir autotransports uz autoceļa A10 Rīga - Ventspils. Autotransporta radītās emisijas ir tieši proporcionālas emisiju līmenim. Autoceļa A10 satiksmes intensitāte pēdējo septiņu gadu laikā apkopota 3.tabulā.

3.tabula. **Satiksmes intensitāte uz autoceļa A10 posms 151,04 - 181,405 km**

Gads	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021
Kopēja satiksmes intensitāte⁶	2537	2627	2707	2713	2688	2635	2753
T. sk., kravas transports	482	499	514	515	511	527	578

Vērtējot autotransporta radīto ietekmi uz gaisa kvalitāti, tiek ņemts vērā oglekļa oksīda, slāpekļa dioksīda, cieto daļiņu PM₁₀ un PM_{2,5} piesārņojuma līmenis. Vadoties pēc līdz šim veiktiem novērtējumiem^{7 8}, autotransporta radītā ietekme uz valsts autoceļiem nepārsniedz gaisa kvalitātes robežvērtības. Autoceļam⁹ ar vidējo transportlīdzekļu skaits diennaktī no 11453 līdz 19044 veiktajā novērtējumā tika konstatēta 2,5 līdz 41 % piesārņojuma koncentrācija attiecībā pret gaisa kvalitātes normatīvu. Savukārt autoceļam¹⁰ ar vidējo transportlīdzekļu skaits diennaktī no 3487 līdz 27756 veiktajā novērtējumam tika konstatēta 3,5 līdz 40 % piesārņojuma koncentrācija attiecībā pret gaisa kvalitātes normatīvu. Līdz ar to var secināt, ka autoceļi ar augstu satiksmes intensitāti, tai skaitā arī autoceļš A10, nerada gaisa piesārņojuma līmeni, kas pārsniegtu 2009. gada 3. novembra noteikumu Nr. 1290 "Noteikumi par gaisa kvalitāti" noteiktās robežvērtības.

⁶ Vidējais transportlīdzekļu skaits diennaktī

⁷ VAS "Latvijas Valsts ceļi" plānotās valsts galvenā autoceļa A7 Rīga – Bauska – Lietuvas robeža (Grenctāle) posma no ~ 7,90 km līdz ~25,0 km apvedceļa (Ķekavas apvedceļa) būvniecības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums. SIA "Vides eksperti", 2017.

⁸ Rīgas apvedceļa A4 Baltezers - Saulkalne posma no ~ 0,3 km līdz ~18,9 km pārbūves ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums. SIA "Vides eksperti", 2018.

⁹ Rīgas apvedceļa A4 Baltezers - Saulkalne posma no ~ 0,3 km līdz ~18,9 km pārbūves ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums. SIA "Vides eksperti", 2018.

¹⁰ VAS "Latvijas Valsts ceļi" plānotās valsts galvenā autoceļa A7 Rīga – Bauska – Lietuvas robeža (Grenctāle) posma no ~ 7,90 km līdz ~25,0 km apvedceļa (Ķekavas apvedceļa) būvniecības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojums. SIA "Vides eksperti", 2017.

Autotransporta radītais piesārņojums uz grants ceļiem no putēšanas esošajā situācijā vērtējams kā nebūtisks. Esošos autoceļus pamatā izmanto iedzīvotāji, kuru dzīvesvietas atrodas plānotās darbības tuvējā apkārtnē. Līdz ar to var pieņemt, ka esoša autotransporta intensitāte ir 14 transportlīdzekļi diennaktī (skat. 4.5. nodaļu). Tikai viena no viensētām atrodas tuvāk par 100 m no Ogsila autoceļa, kura potenciāli var ietekmēt autotransporta radītais piesārņojums.

Secinājumi

Esošie emisiju avoti (autotransports) nerada būtisku gaisa piesārņojuma līmeni.

4.5. TROKŠŅA LĪMENIS

Esošā trokšņa novērtēšana ietekmes uz vidi novērtējuma ietvaros tika sagatavots trokšņa līmeņa trokšņa novērtējumam un modelēšanai izmantota *Braunstein + Berndt GmbH* izstrādātā trokšņa prognozēšanas un kartēšanas programmatūra *SoundPLAN Professional 8.1*. (licences numurs 7650). Detalizēts programmas, izmantoto metožu apraksts pievienots ietekmes uz vidi novērtējuma 1.redakcijā.

Esošās situācijas novērtējumam ir iekļauta informācija par autoceļu A10 Rīga – Ventspils, V1353 Kamārce – Elkšķene, kas ņemti no VAS “Latvijas Valsts ceļi” brīvpieejas datiem. Autoceļa A10 diennakts sadalījums balstīts uz automašīnu plūsmu šajā posmā pa autoceļu A10 (23.-24.07.2020. dati). Autoceļa V1353 diennakts procentuālais sadalījums pieņemts 80%/14%/6% atbilstošajos diennakts laikos.

Pievedceļa satiksmes intensitāte, kas ved pie mājām (virs autoceļa A10), ir pieņemta, ka no 7 viensētām dienas laikā izbrauc un atgriežas viena vieglā automašīna.

Izmantotās autoceļu satiksmes intensitātes ir sniegtas 4. tabulā.

4.tabula. **Autoceļu satiksmes intensitāte**

	7 – 19 (vieglās a/m stundā)	19-23 (vieglās a/m stundā)	23-7 (vieglās a/m stundā)	7 – 19 (kravas a/m stundā)	19-23 (kravas a/m stundā)	23-7 (kravas a/m stundā)	Gada vidējā diennakts intensitāte
A10 Rīga - Ventspils	143,4	84,5	14,8	33,6	17,3	4,9	2688 (19% kravas transport)
V1353 Kamārce – Elkšķene	10,3	5,4	1,2	0	0	0	155
Pievedceļš	1,1	0	0	0	0	0	14

Izvērtējumā ir ņemta vērā dzelzceļa līnijas posma Ugāle – Ventspils kravas vilcienu plūsma, kas saskaņā ar VAS “Latvijas dzelzceļš” sniegto informāciju ir norādīta 5. tabulā. Kravas vilciena sastāva garums pieņemts 400 m un ātrums 80 km/h. Šajā posma pasažieru vilcīnu kustība nenotiek.

5.tabula. **Kravas vilcienu satiksmes intensitāte pa diennakts periodiem**

	7-19	19-23	23-7
Esošā vidējā dzelzceļa satiksme	4	2	2
Plānotā maksimāla dzelzceļa satiksme	15	4	11

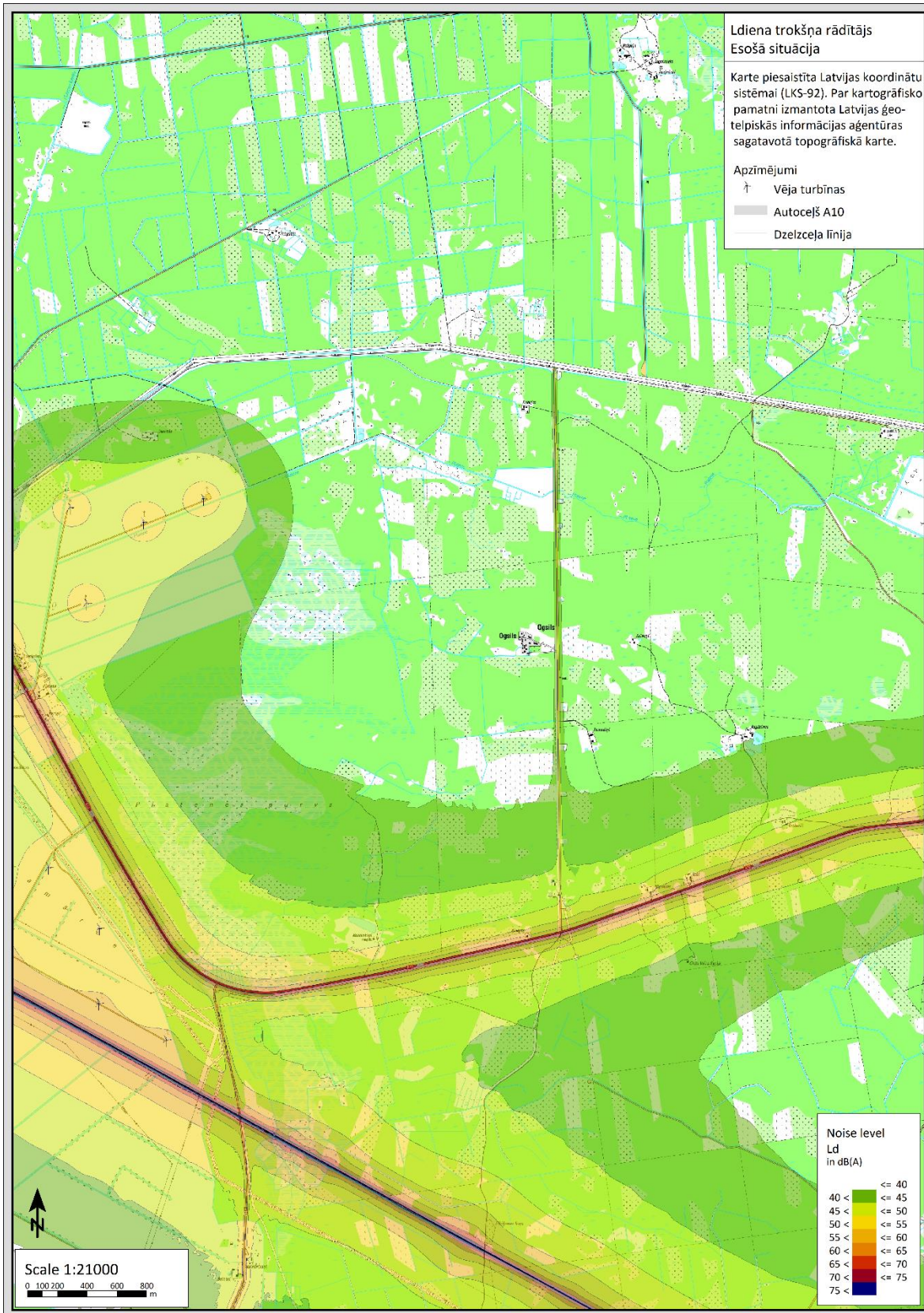
Trokšņa izvērtējumā ir iekļauta informācija arī par tuvējā apkārtnē uzstādītajām VES.

Lai noteiktu ilgtermiņa vidējo trokšņa līmeni gada laikā, ir ņemtas vērā visa gada laikā radušās skaņas emisijas un skaņas izplatīšanas izmaiņas. Ražotāja sniegtā informācija ir sniegta 6 m/s un 8 m/s. Trokšņa izplatības modelēšana ir veikta esošajai situācijai pie vēja ātruma 8 m/s, kas atbilst sliktākajam scenārijam:

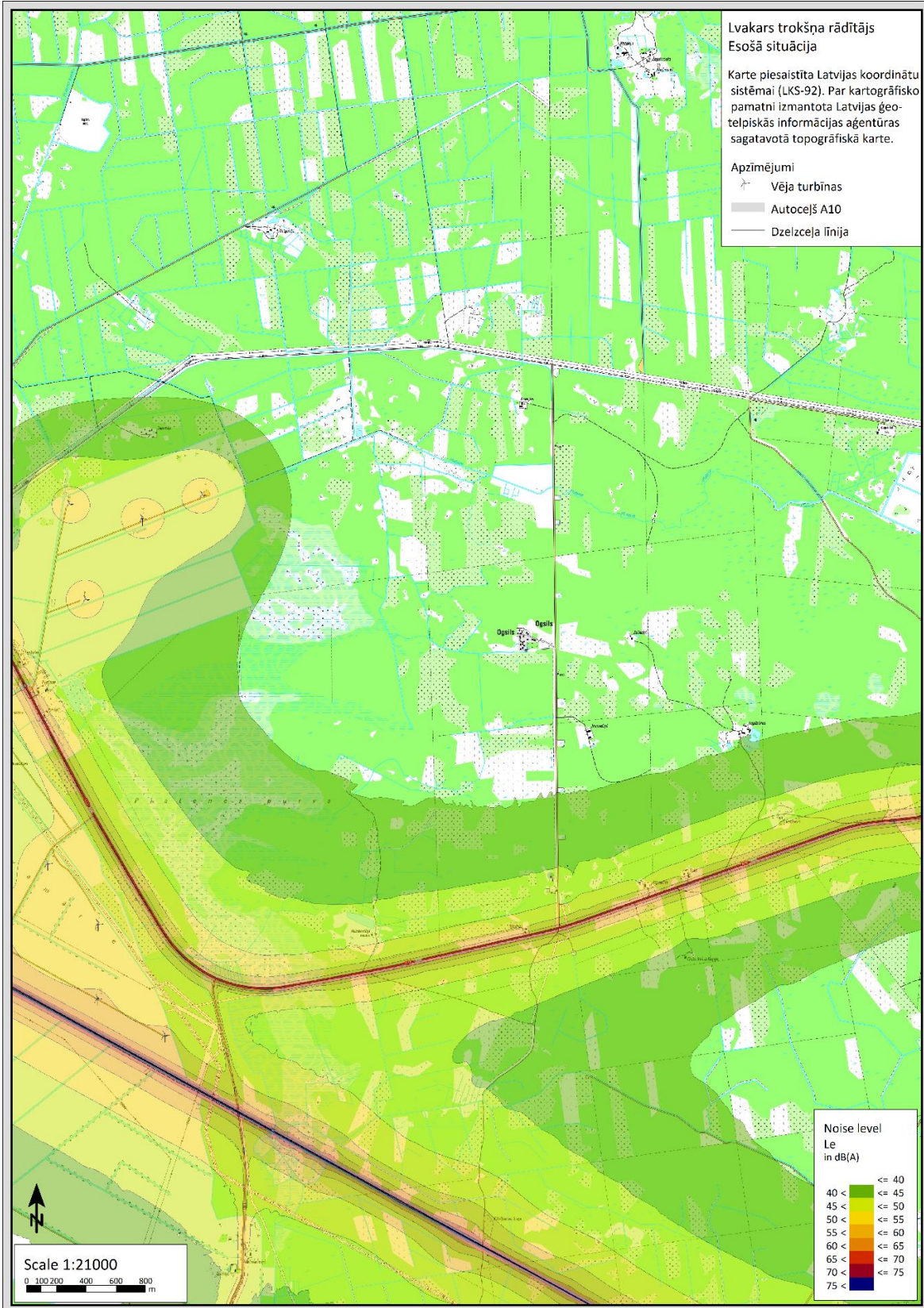
- Esošā situācija – fona situācija ar autoceļu A10, dzelzceļa līniju un 9 esošajām VES.

Esošā trokšņa līmeņa novērtējuma ietvaros sagatavotas trokšņa izkļedes kartes trokšņa rādītājam L_{diena} , L_{vakars} un L_{nakts} (2.- 4. attēlus).

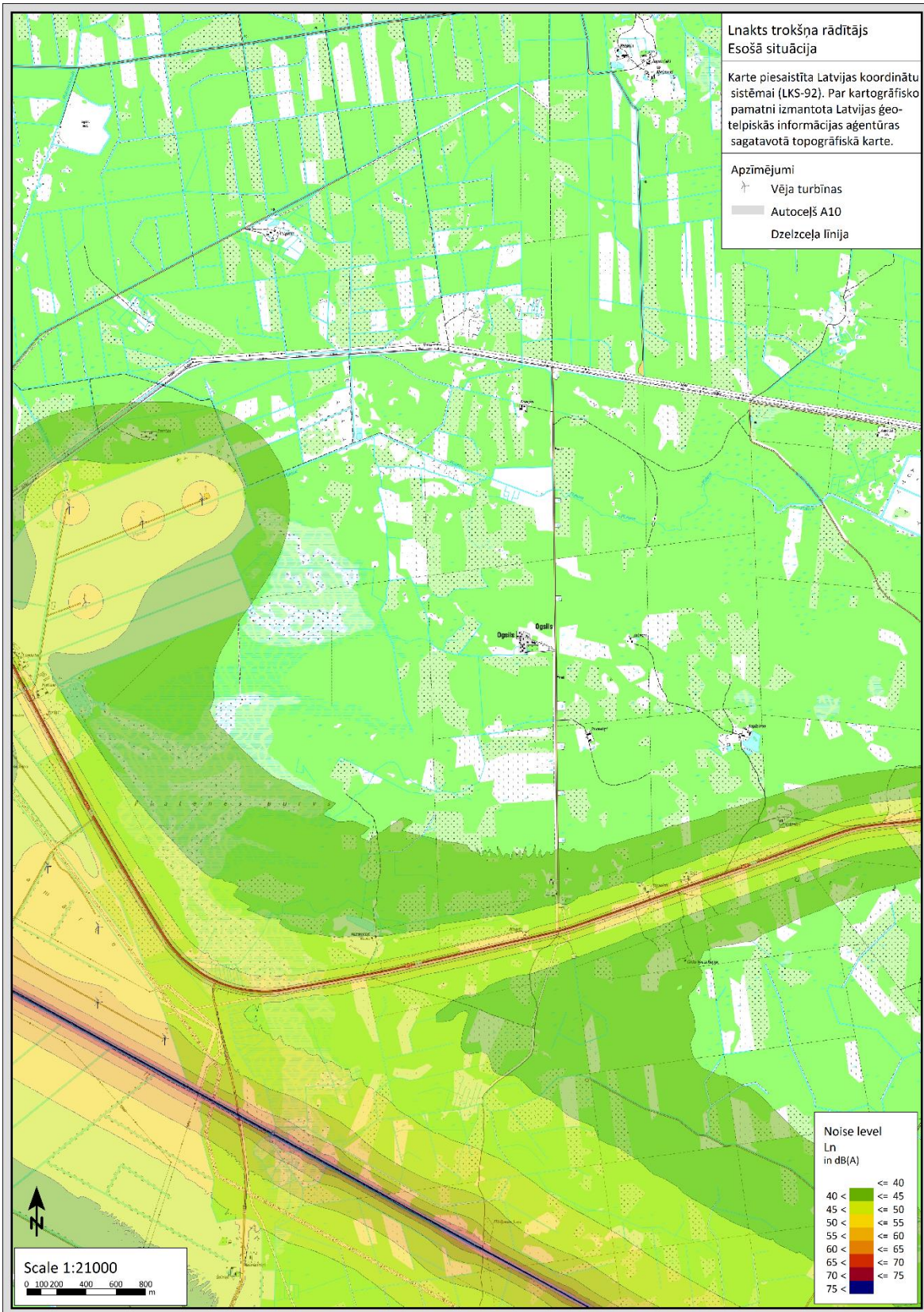
Pie viensētām, kas neatrodas citu trokšņa avotu tuvumā, piemēram, autoceļa A10, nav konstatēti trokšņa robežlielumu pārsniegumi. Savukārt pie autoceļa A10 tuvumā esošajām viensētām (piem., "Niedras") konstatēti trokšņa robežlieluma pārsniegumi.

2.attēls. Esošās situācijas trokšņa rādītājs Ldiena

3.attēls. Esošās situācijas trokšņa rādītājs Lvakars

4.attēls. Esošās situācijas trokšņa rādītājs L_{nakts}

4.6. RISKĀ TERITORIJAS UN PIESĀRŅOTĀS VAI POTENCIĀLI PIESĀRŅOTĀS TERITORIJAS

Ar MK rīkojumu Nr.369 "Par Valsts civilās aizsardzības plānu" 2011. gada 9. augustā tika apstiprināts "Valsts civilās aizsardzības plāns" (MK rīkojums Nr. 581 "Grozījumi "Valsts civilās aizsardzības plānā", 2014. gada 14. oktobrī), kurā paredzēti preventīvie, gatavības un seku likvidācijas pasākumi praktiski visiem Latvijas valstī iespējamiem apdraudējumu veidiem, ietverot kā dabas, tā tehnogēnās katastrofas.

Saskaņā ar minēto plānu Lokālplānojumu teritorijās neatrodas neviens valsts vai reģionālas nozīmes risku radošs objekts.

Civilās aizsardzības plānā ir ietverti Latvijā iespējamie apdraudējuma veidi. Lokālplānojuma Nr.1 tuvumā atrodas Nacionālas nozīmes paaugstinātas bīstamības transporta risku teritorijas – valsts galvenais autoceļš A10.

Piesārņotas vietas

Saskaņā ar VSIA "Latvijas Vides, ģeoloģijas un meteoroloģijas centrs" piesārņoto un potenciāli piesārņoto vietu reģistru tuvākā piesārņotā vieta ir Tārgales pagasta sadzīves atkritumu izgāztuve "Platene". Atkritumu izgāztuve atrodas ~1,2 km attālumā uz ziemeļrietumiem no tuvākās VES (VES Nr.1). Ņemot vērā attālumu un plānoto darbību, nav prognozējams, ka ne VES būvniecības posmā, ne VES ekspluatācijas laikā veidotos summāra ietekme.

Citas piesārņotas vai potenciāli piesārņotas vietas neatrodas tiešā tuvumā, kas veidotu summāru ietekmi.

Secinājumi

Izstrādājot lokālplānojumus ir pievērsta uzmanība iespējamajiem apdraudējuma veidiem un teritorijām, kuras tās skar.

4.7. IESPĒJAMĀ ATTĪSTĪBA, JA LOKĀLPLĀNOJUMI NETIKTU ĪSTENOTI

Ja Lokālplānojumi netiktu īstenoti, tad šajās teritorijās saskaņā ar spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem nebūtu iespējams attīstīt VES būvniecību. Neīstenošanas gadījumā teritorijas izmantošana netiktu mainīta – saglabātos mežsaimnieciskā izmantošana.

5. VIDES STĀVOKLIS TERITORIJĀS, KURAS LOKĀLPLĀNOJUMU ĪSTENOŠANA VAR BŪTISKI IETEKMĒT

5.1. DABAS VĒRTĪBAS

Biotopi

Atzinumu par īpaši aizsargājamiem meža un purvu biotopiem un par īpaši aizsargājamām vaskulāro augu, sūnaugu un ķērpju sugām sagatavoja sertificēta eksperte Līga Strazdiņa. Eksperta atzinums pievienots Lokālplānojumu sējumā "Pārskats par lokālplānojuma izstrādi".

Pēc zemes lietojuma teritorijā dominē meža zemes, jaunaudzes un kailcirtes. Dominējošā koka suga apkārtnes mežos ir āra bērzs *Betula pendula*, melnalksnis *Alnus glutinosa*, parastā egle *Picea abies* un parastā priele *Pinus sylvestris*, biežāk sastopami ir meža tipi uz nosusinātām kūdras vai minerālaugsnēm - platlapju kūdrēnis, šaurlapju kūdrēnis, šaurlapju ārenis. Mežaudzes ir vidēji 60-80 gadus vecas, ar fragmentāri izvietotiem vecākiem priežu (vidēji 130 g.v.) un egļu nogabaliem (vidēji 100 g.v.).

Paredzētās darbības teritorijas tuvākā apkaimē atrodas dabas liegums Natura 2000 vieta – "Platenes purvs" (vietas kods LV0531700, izveidots kaļķainu zāļu purvu ar rūsgano melnceri aizsardzībai). Pētāmās teritorijas tuvumā ierīkoti mikroliegumi melnā stārķa *Ciconia nigra* ligzdas vietām un medņa *Tetrao urogallus* riestam. Fragmentāri pētāmajā teritorijā sastopami Eiropas Savienības nozīmes mežu, zālāju un

saldūdeņu biotopi (skat. eksperta atzinumu Lokālpilnojumū sējumā “Pārskats par lokālpilnojumā izstrādi”). Dominē 9010* Veci vai dabiski boreāli meži, 9050 Lakstaugiem bagāti egļu meži, 9080* Staignāju meži. VES izbūves rezultātā nav plānota minēto purvu vai mežu teritoriju negatīva ietekmēšana, piemēram, mainot to hidroloģisko režīmu.

Paredzētās darbības teritorijā konstatētas četras dabisko meža biotopu indikatorsugas – viena vaskulāro augu (Eiropas dziedēnīte *Sanicula europaea*), divas sūnu (dakšveida mecgērija *Metzgeria furcata*, lapsastes vienādvācelīte *Isothecium alopecuroides*) un viena ķērpju suga (rakstu ķērpis *Graphis scripta*). Dakšveida mecgērija iekļauta arī Latvijas Sarkanās grāmatas 2. kategorijā. Konstatētas sugas ir samērā bieži līdz bieži sastopamas visā Latvijā atbilstošos biotopus.

Ornitofauna

Atzinumus par ornitofaunu, iekļaujot novērtējumu rudens un pavasara migrācijas laikā, sagatavoja sertificēts eksperts Kārlis Millers. Eksperta atzinumi pievienoti Lokālpilnojumū sējumā “Pārskats par lokālpilnojumā izstrādi”.

Rudenes un pavasara migrācijas laikā tika veikta migrējošo putnu monitorings Lokālpilnojumū tuvējā teritorijā – Krievlaukos, Kamārceš un Tārgales laukos. Plānotās darbības teritorija un izpētes teritorija apsekota 2019. gada rudenī kopumā astoņas reizes, savukārt 2020. gada pavasarī (februāris – maijs) - kopumā apsekota sešas reizes. Ņemot vērā eksperta iepriekšējo gadu pieredzi izpētes teritorijā, galvenā uzmanība pavasara migrācijas laikā pievērsta migrējošajām dzērvēm *Grus grus*, to koncentrēšanās vietām plānotās darbības apkārtnē un iespējamām nakšņošanas vietām. Līdzīgi arī zosīm un gulbjiem, to pārlidojumu trasēm un/vai koncentrācijas vietām plānoto VES teritoriju apkārtnē.

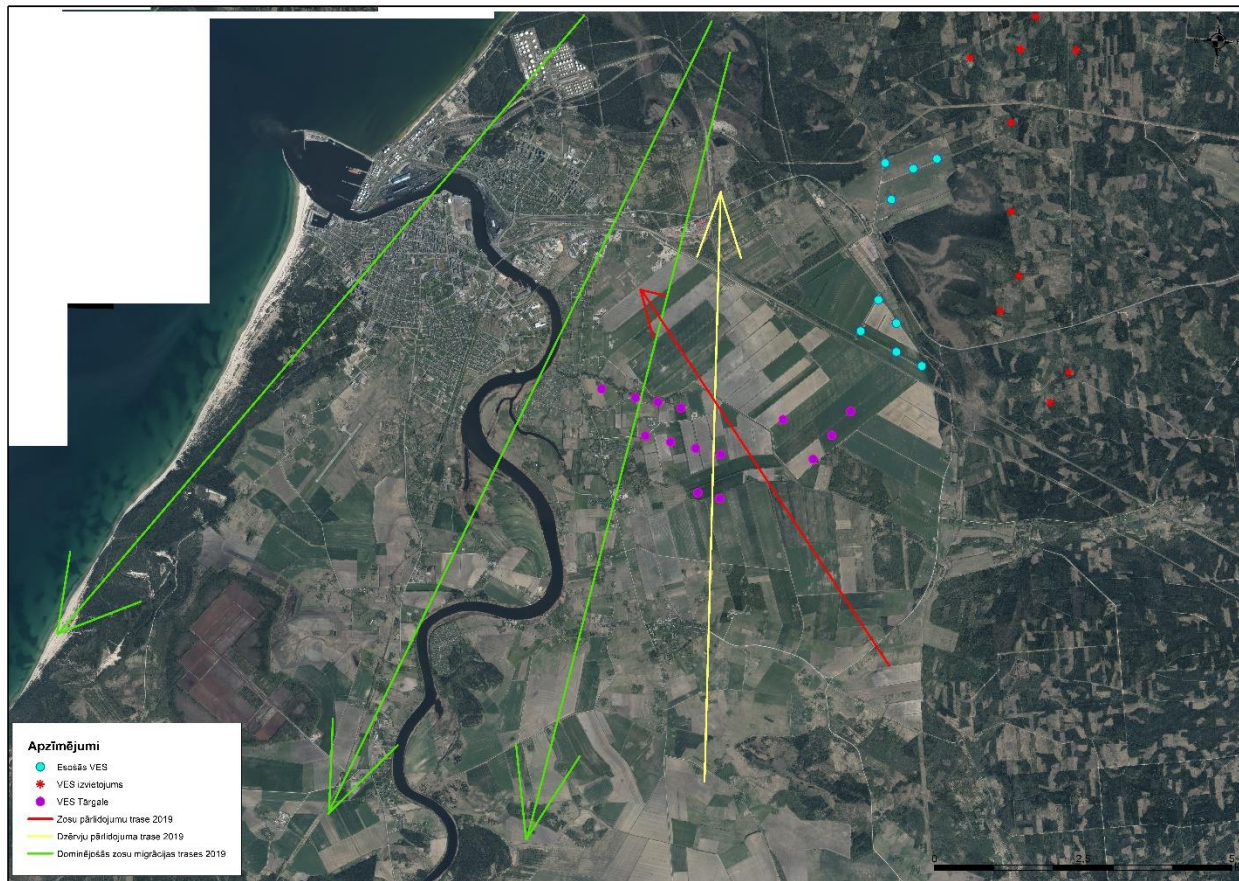
Rudens apsekojumu laikā izpētes teritorijā novērotas vairāk kā 40 (n=44) dažādu putnu sugu, savukārt pavasara apsekojumā - vismaz 51 (n=51) dažāda putnu sugu (skat. Eksperta atzinums pievienots Lokālpilnojumū sējumā “Pārskats par lokālpilnojumā izstrādi”).¹¹ Ministru kabineta noteikumos Nr. 396 par īpaši aizsargājamo sugu un ierobežoti izmantojamo īpaši aizsargājamo sugu sarakstu¹² (turpmāk - ĪAS), kā arī Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2009/147/EK par savvaļas putnu aizsardzību I pielikumā¹³ (turpmāk - ES I pielikuma suga) iekļautās sugas vai kaut cik būtiskas (>150 – 200 īpatņi) gājputnu koncentrācijas un/vai to pārlidojumi rudens izpētē konstatēti vien četrās (4) izpētes reizēs (24.09., 29.09., 02.10. un 24.10) un pavasara izpētē trīs (3) izpētes reizēs – 01.04., 07.04., 22.04. Apsekojumā 12.05. novērota viena ĪAS un ES I pielikuma suga – sarkanā klija *Milvus milvus*. Savukārt 04.09., 20.09., 02.11. un 10.11. netika novērotas ne ĪAS, ne ES I pielikuma sugas, ne vērā ņemamas gājputnu koncentrācijas vai to pārlidojumi. Detalizētāks novērojumu apraksts sniegts par rezultatīvajām izpētes reizēm lokālpilnojumū teritorijās paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma 6.1. pielikumā.

Ņemot vērā iepriekšējo gadu eksperta pieredzi, kad gan rudenos, gan pavasaros šī pati vieta apsekota gadījuma rakstura apmeklējumos, tad izteikta migrācija tieši virs izpētes teritorijas nebija vērojama. Izteiktāka migrācijas trase vērojama tālāk, Baltijas jūras virzienā, visdrīzāk virs Ventspils pilsētas vai pat virs jūras (5., 6. attēlu). Daļa no gājputniem bija redzama lielā augstumā un, bieži vien, tikai teleskopā. Tas nozīmē, ka attālums no Punkta bija >5 – 7 km.

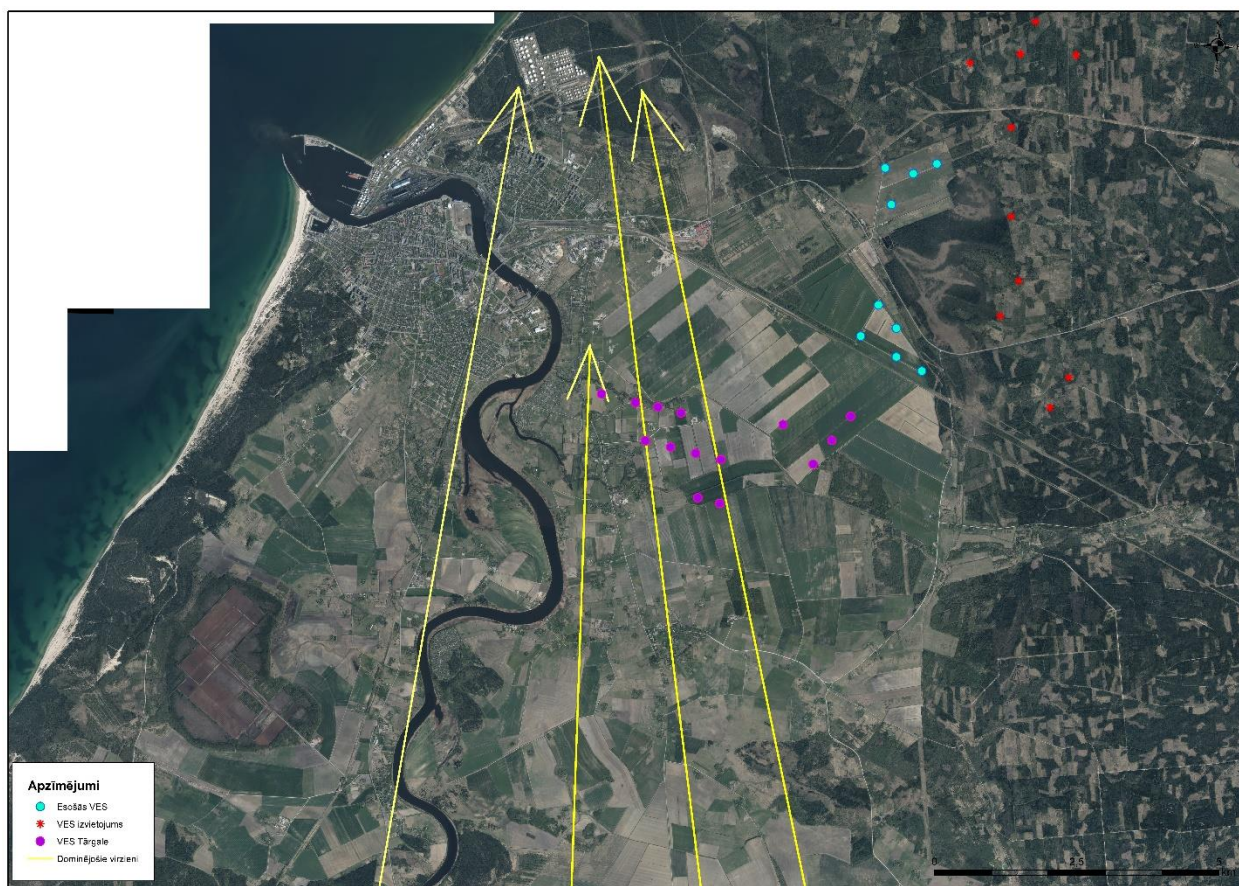
¹¹ The Clements Checklist of Birds of the World, 6th Edition 2007" (versija 6.5)

¹² MK 2000. gada 14. novembra noteikumi Nr. 396. [skatīts 2020. g. 20. februārī]. Pieejams: <https://likumi.lv/ta/id/12821>

¹³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2009/147/EK (2009. gada 30. novembris) par savvaļas putnu aizsardzību

5. attēls. Zosu un dzērvju migrācijas un pārlidojumu trases 2019. gadā

6. attēls. Dominējošie migrācijas virzieni 2020. gadā

Teritorija kopš 2007. gada apmeklēta neregulāri un pēc brīvas izvēles. Izņemot 2011. gada rudeni un 2012. gada pavasari, kad veiktas sistematizētas migrējošo un pārlidojošo zosveidīgo un dzērvju uzskaites pēc līdzīgas metodikas kā 2019. gada rudenī un 2020. gada pavasarī. Tādēļ ekspertam ir iespēja vairāk vai mazāk objektīvi salīdzināt situāciju ilgākā laika posmā. Secinājums – gājputnu (zosveidīgie un dzērves) skaits, kuri izpētes teritoriju izmanto (-ja) kā barošanās un/vai atpūtas vietu, kā arī veic pārlidojumus uz nakšņošanas vietām rudens un pavasara migrācijas laikā, gadu no gada samazinās. Skaita samazinājuma cēloņus var minēt, jo 100% drošu pierādījumu kādam no pieņēmumiem nav.

Kā vienu no faktiem, kas konstatēts gadu gaitā var minēt uzbūvēto SIA “Winergy” vēja parku. Līdz 2012. gadam Kamārces pļavu austrumu malā regulāri tika novēroti samērā lieli lokāli dzērvju bari (līdz pat 300 – 400 īpatņu) kā arī ziemeļu gulbji (150 – 300 īpatņu), kuri šajā apkārtnē regulāri barojās. Pēc VES parka izbūves minēto sugu īpatņu skaits šajā apkārtnē pakāpeniski samazinājies¹⁴. Tomēr, nav arī gūti tieši pierādījumi faktam, ka izbūvētās VES radīja diskomfortu dzērvēm un ziemeļu gulbjiem. Nevar izslēgt, ka iemesls bijis pilnīgi cits, piemēram, kādu konkrētu kultūraugu šķirņu (nepiemēroti migrējošo putnu uzturam) izmantošana šajos laukos.

Tai pat laikā, lielākā līdz šim zināmā dzērvju koncentrācija – apmēram 3000 – 3500 īpatņu tika novērota 2008. gada 18. septembrī pilnīgi citā vietā, laukā, kas atrodas uz dienvidaustrumiem no “Rapšiem” (X:

¹⁴ K. Millera lauka piezīmes

359094; Y: 360278)¹⁵. Šajā teritorijā dzērves līdzīgā skaitā novērotas arī 2007. gadā kā arī 2009. un 2010. gadā. Vēlākajos gados skaits samazinājās.

Analizējot ilggadējo datu rindu, to tendences, un korelējot tās ar novērojumiem dabā izpētes teritorijā, galvenais skaita samazināšanās iemesls visdrīzāk ir lauksaimniecībā izmantoto ķīmikāliju pieaugums. Gadu no gada, arvien biežāk novērots, kā lauki tiek apstrādāti ar dažāda veida ķīmikālijām. Arī 2019. gada rudenī izpētes teritorijas apsekošanas laikā tika novērota ķīmikāliju lietošana. Šis varētu būt primārais iemesls gājputnu skaita samazinājumam.

Galvenais nosacījums, lai jebkuras sugas putni uzturētos kādā noteiktā teritorijā ir barība. Ja šis nosacījums neizpildās, tad putniem izpaliek barošanās vietas un viņi šo teritoriju neizmanto. Tādēļ, par primāro migrējošo zosu un dzērvju skaita samazinājuma cēloni var pieņemt ķīmikāliju lietošanas intensifikāciju lauksaimniecībā un konkrēti – izpētes teritorijā.

Sikspārņi

Atzinumu par sikspārņiem, iekļaujot novērtējumu par sezonālu variāciju, sagatavoja sertificēts eksperts Jurgis Šuba. Eksperta starpatzinums pievienots Lokālpilnojumumu sējumā “Pārskats par lokālpilnojumumu izstrādi”. Pilns eksperta atzinums pievienots ietekmes uz vidi novērtējuma 1. redakcijā.

Apmeklējot pētāmo teritoriju, konstatētas divas sikspārņu sugas: ziemeļu sikspārnis un divkrāsainais sikspārnis. Informācija par šo sugu aizsardzības statusu sniegta atzinumā (skat. Lokālpilnojumumu sējumā “Pārskats par lokālpilnojumumu izstrādi”). Sikspārņu klātbūtne vismaz vienu reizi konstatēta katrā no stacionārām sikspārņu novērošanas vietām, tomēr visbiežāk novērots viens indivīds, kas liecina par zemu sikspārņu blīvumu pētāmā teritorijā un mazu apdraudējumu VES ierīkošanas un ekspluatācijas dēļ. Iepriekš veiktos pētījumos^{16 17 18 19 20 21} teritorijas tuvumā konstatēts mazs sikspārņu blīvums.

5.2. AINAVA UN KULTŪRAS VĒRTĪBAS

Kopumā Latvijas lauku ainavā arvien spēcīgāk iezīmējas teritoriālā diferenciacija, ko nosaka pieejamība, vietas potenciāls un tās izmantošana atbilstoši ekonomiskām interesēm un mūsdienu sabiedrības dzīvesveidam. Lauksaimniecības zemēs Kurzemes rietumu daļā veidojas jaunas industriālas vēja parku ainavas²². Perspektīvi paredzams, ka VES tik izvietotas arī meža zemēs (MK. Noteikumi Nr. 240 grozījumi, lokālpilnojumumu izstrāde).

Kā redzams 7. attēlā, tad VES izvietojums pēc Latvijas ainavu ainavzemju iedalījuma atrodas Piejūras zemienes apvidū, kas pamatā balstīts uz reljefa lielformām – augstienēm un zemienēm, kā arī tiek nodalītas pārejas formas starp tām – pacēlumi un nolaidas (lēzeni slīps zemes virsas apvidus).

¹⁵ Interneta vietne www.latvijasputki.lv

¹⁶ Sikspārņu eksperta V. Vintuļa atzinums par iespējamo vēja ģeneratoru parka izveides ietekmi uz sikspārņiem pie Tārgales (sagatavots 2011. gada 25. jūlijā)

¹⁷ Sikspārņu eksperta J. Šubas atzinums par SIA “TCK” vēja elektrostaciju parka “Ziemeļvējš” būvniecības ietekmi uz sikspārņiem Ventspils novada Tārgales pagastā (sagatavots 2012. gada 20. jūnijā)

¹⁸ Sikspārņu eksperta J. Šubas atzinums par SIA “Re.E.S.” plānoto vēja ģeneratoru uzstādīšanas un ekspluatācijas ietekmi uz sikspārņiem Ventspils novada Tārgales pagastā (sagatavots 2013. gada 16. septembrī)

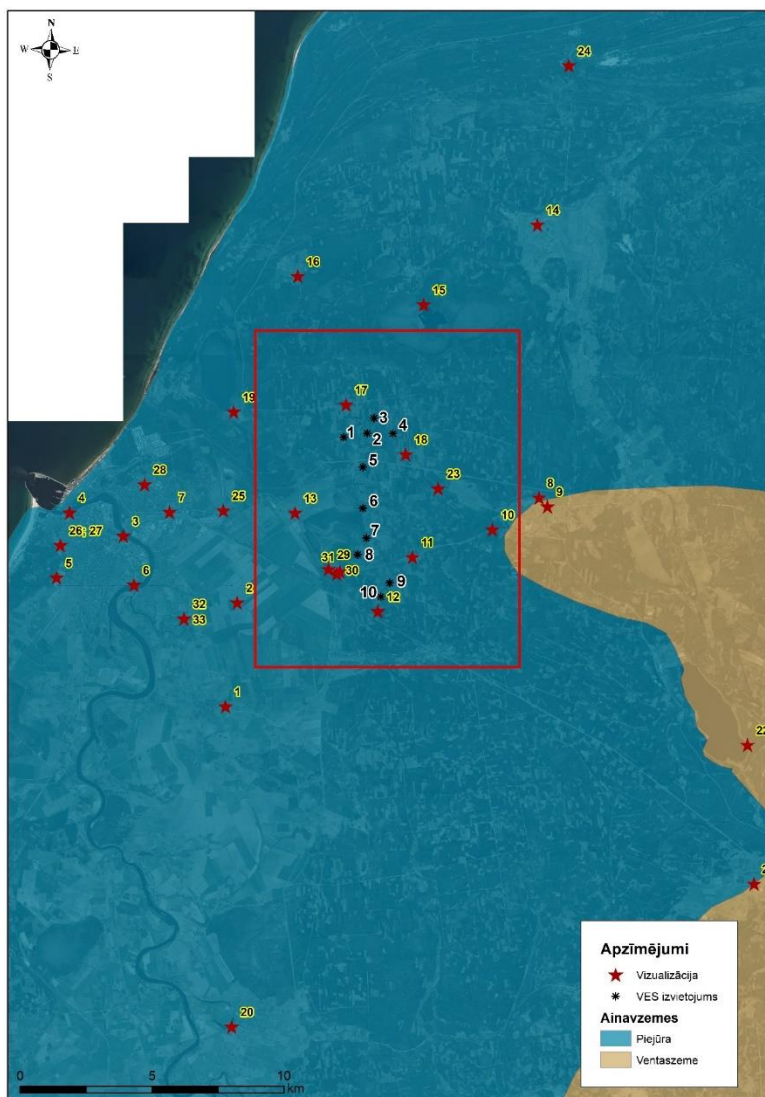
¹⁹ Sikspārņu eksperta J. Šubas atskaite par sikspārņu pirmsbūvniecības monitoringu SIA “TCK” plānotā vēja parka teritorijā Tārgales lauku masīvā Ventspils novada Tārgales pagastā (sagatavota 2016. gada 19. decembrī)

²⁰ Sikspārņu eksperta J. Šubas atzinums par sikspārņu sugu un dzīvotņu stāvokli dabas liegumā „Platenes purvs” (sagatavots 2020. gada 30. janvārī)

²¹ Rodrigues L., Bach L., Dubourg-Savage M.-J., Karapandža B., Kovač D., Kervyn T., Dekker J., Kepel A., Bach P., Collins J., Harbusch C., Park K., Micevski B., Minderman J. 2015. Guidelines for consideration of bats in wind farm projects – Revision 2014. EUROBATs, Publication Series No. 6 (English version). UNEP/EUROBATs Secretariat, Bonn, Germany, 133 pp.

²² LATVIJA. ZEME, DABA, TAUTA, VALSTS. Otrais laidniens. Nikodemous, O., Kļaviņš, M., Krišjāne, Z., Zelčs V., (zin.red). Rīga: Latvijas Universitātes zinātniskais Akadēmiskais apgāds, 2018, 752 lpp

Piejūras ainavzeme aptver Piejūras zemieni, un lielākā daļa šīs ainavzemes ainavapvidi tiek noteikti atkarībā no zemes funkcionālās izmantošanas, dominējošā zemes seguma, ezerainības un purvu daudzuma ainavzemē. Ainavu vizuālo raksturu Piejūras ainavzemē nosaka plašie priežu meža masīvi. Tā kā VES paredzēts izveidot tikai meža zemēs. Normatīvajos aktos noteiktajā kārtībā tiks veikta paredzētās darbības teritorijas atmežošana. Vēja elektrostaciju ietekme uz ainavu ir būtisks faktors, kur galvenokārt uzmanība tiek vērsta uz ainavu vizuālajiem faktoriem, jo VES ir būves ar ievērojamu augstumu, kuras maksimāli sasniedz 250 m augstumu, līdz ar to nepieciešams veikt vizuālās ietekmes novērtējumu, jo dažādos skatu vērsumos un attālumos VES būs saskatāmas.

7.attēls. VES izvietojums ainavzemēs

Kultūras un dabas mantojums (arhitektūras un arheoloģiskais mantojums)

Kultūrainavā redzamās zemes formas, veģetācija un cilvēka radītās struktūras ir gan pagātnes, gan tagadnes liecinieces. Katra ainava sastāv no stabiliem un arī no mainīgiem elementiem, no vecā un jaunā sakopojuma. Kurzemes piejūras kultūrainavas reģionu pamatā veido piekrastes līdzenumi, kur izveidojušās atšķirīgas dabas un kultūras ainavas. Reģiona robežu iekšzemē iezīmē Baltijas jūras seno attīstības stadiju krasta līnija. Reģionam raksturīgas stāvkraustu, atklātu un priežu mežiem klātu kāpu

ainavas. Lauksaimniecības zemes šeit ir sastopamas tikai atsevišķās vietās – stāvkrastru apkārtnē, upju lejtecēs, polderu teritorijās, uz reljefa pacēlumiem. Daļā Baltijas jūras piekrastes ir sastopamas vēja parku industriālās ainavas, kur viena no lielākajām koncentrācijām ir Ventspils apkārtnē.

Nozīmīgs process ainavu veidošanā ir saistīts ar dabas aizsardzības un pārvaldības praksēm saskaņā ar Eiropas Savienības direktīvām. Spilgti tas izpaužas mitrzemju renaturalizācijas un uzturēšanas projektos, aizsargājamo teritoriju pielāgošanā aktīvai atpūtai un tūrismam. Platenes purva tuvējā apkārtnē atrodas jau esošas VES. No Platenes purva paveras tāls un plašs skats (8.attēls).

8.attēls. Platenes purva ainava un fonā esošās VES (150 m)²³

Kultūrvēsturiski paliekoša nozīme ir ne tikai muižu ēkām, vecajiem muižu parkiem un to daļām, bet arī ceļu posmiem un alejām, kas vēsturisko muižu kompleksu joprojām iezīmē mūsdienu ainavā. Muižu centri bija būtisks priekšnosacījums Latvijas ciemu un mazpilsētu attīstībai 19. gs. beigās un 20.gs. pirmajā pusē.

Depopulācijas rezultātā, īpaši marginālās teritorijās, ir pieaudzis mežu īpatsvars, un tie veido plašus meža ainavu masīvus. Daudzviet lauksaimnieciski mazāk labvēlīgos apvidos atklātā ainava tiek uzturēta, tikai pateicoties Eiropas Savienības tiešajiem platību maksājumiem, un tāpēc šo ainavu turpmākā attīstība nav paredzama. Jauno industriālo ainavu nākotnes mantojumu jau tagad veido vēja parki un citi energoresursu ražošanas un pārstrādes centri ²⁴.

Popes ciems atrodas aptuveni 5 km attālumā no VES, kur svarīgs ainavas elements ir Popes luterāņu baznīca (9.attēls), kura ir iekļauta valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā, savukārt Popes muižas apbūve (10.attēls) kopš 1966.gada ir atzīta par Eiropas nozīmes arhitektūras pieminekli²⁵, bet ir arī iekļauta valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā.

²³ Par Platenes purvu, Dabas aizsardzības pārvalde https://www.daba.gov.lv/public/lat/iadt/dabas_liegumi/platenes_purvs/

²⁴ LATVIJA. ZEME, DABA, TAUTA, VALSTS. Otrais laidziens. Nikodemous, O., Kļaviņš, M., Krišjāne, Z., Zelčs V., (zin.red). Rīga: Latvijas Universitātes zinātniskais Akadēmiskais apgāds, 2018, 752 lpp

²⁵ Visit Ventspils. Pieejams: <https://www.visitventspils.com/lv/ko-darit-ventspili/852/>

9.attēls. **Popes luterāņu baznīca** (Avots: SIA "Vides eksperti")

10.attēls. **Popes muiža** (Avots: SIA "Vides eksperti")

Mūsdienu Latvijas kultūrainavā vieni no senākajiem un ainavā labi redzamiem vēsturiskiem elementiem ir pilskalni jeb nocietinātās dzīvesvietas, kas sāka veidoties jau neolīta beigās un bronzas laikmetā un tika izmantotas līdz pat krusta karu laikmeta sākumam 13.gadsimtā²⁶. Popes ciems var lepoties arī ar Popes pilskalnu, kas ir augstākā vieta Ventspils novadā - 62,5 m virs jūras līmeņa. Tas izveidots uz stāvas abrāzijas

²⁶ LATVIJA. ZEME, DABA, TAUTA, VALSTS. Otrais laidniens. Nikodemous, O., Kļaviņš, M., Krišjāne, Z., Zelčs V., (zin.red). Rīga: Latvijas Universitātes zinātniskais Akadēmiskais apgāds, 2018, 752 lpp

kraujas malas, kuras nogāzes augstums ir 25 m. Pilskalns atrodas ap 600 m uz rietumiem no bijušās Popes muižas ēkas²⁷.

Popes pilskalna austrumu daļā atrodas baronu fon Bēru kapsēta (18. - 19. gs.) (11.attēls). Kapsēta līdz mūsdienām saglabājusies ar pilnu tās apjomu un arī lielākā daļa kapakmens plākšņu ir saglabājušās neskartas²⁸.

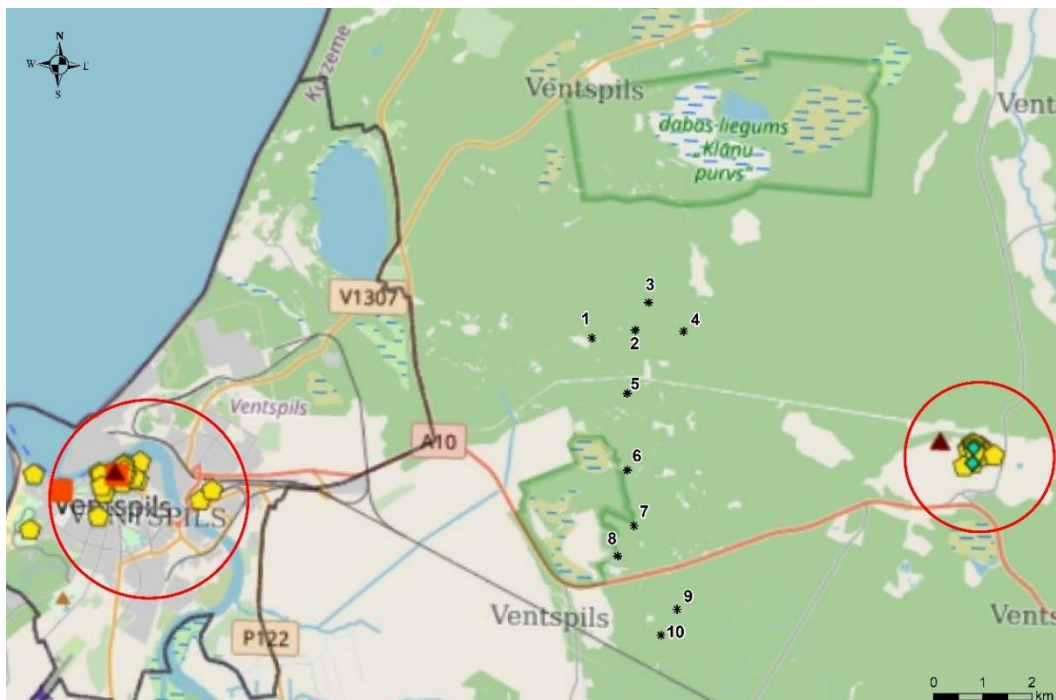

11.attēls. **Baronu fon Bēru kapsēta** (Avots: SIA "Vides eksperti")

Aptuveni 10 km attālumā no VES atrodas divas valsts aizsargājamas kultūras pieminekļu ēkas (Pils iela 38 un Kuģinieku iela 2, Ventspils).

²⁷ Visit Ventspils. Pieejams: <https://www.visitventspils.com/lv/ko-darit-ventspili/852/>

²⁸ Visit Ventspils. Pieejams: <https://www.visitventspils.com/lv/ko-darit-ventspili/852/>

12.attēls. Kultūras pieminekļi²⁹

Pētot Latvijas laika topogrāfiskās kartes, kas veidotas pirms 2.pasaules kara, salīdzinot to ar 6.cikla ortofoto, var secināt, ka kopumā šajā laika periodā nav novērojamas dramatiskas izmaiņas ainavā, dažviet mainījies meža ceļu tīkls.

Tā kā plānoto VES tiešā tuvumā nav valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu (12. attēls), tad var pieņemt, ka vēja elektrostaciju izbūve neradīs tiešu un būtisku ietekmi uz valsts un vietējas nozīmes kultūrvēsturiskajām vērtībām.

12. attēlā redzams, ka nozīmīgākās valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu koncentrācijas vietas tiek iedalītas divās grupās – viena Popē, otra Ventspilī, ko apstiprina arī datubāzē pieejamā informācija. Attēlā arī uzskatāmi redzams, ka plānotās VES neatrodas starp citiem kultūras pieminekļiem, bet ir nodalītas atsevišķā grupā.

Izbūvējot VES un ar tiem saistīto infrastruktūru, kā pievedceļus, kabeļu trasi, montāžas laukumus, VES pamatus, kas saistīta ar zemes darbu veikšanu. Ja darbība tiek veikta arheoloģijas pieminekļa teritorijā vai tā aizsargjoslā, tad nepieciešams veikt arheoloģisko uzraudzību.

Jāņem vērā Eiropas konvencija, kas radīta kultūras mantojuma saglabāšanai. Uz šo jomu attiecas arī Eiropas Konvencija arheoloģiskā mantojuma aizsardzībai, kas pieņemta Valletā 1992. gada. 16. janvārī (Latvijā spēkā kopš 2003. gada 19. jūnija ar likumu “Par Eiropas konvenciju arheoloģiskā mantojuma aizsardzībai”). Konkrētā projekta kontekstā aktuāls ir arī Latvijas likuma “Par kultūras mantojuma aizsardzību” (spēkā no 1992. gada 11. marta, ar grozījumiem) 22. pants par kultūras pieminekļu saglabāšanu, veicot celtniecības un citus darbus, un 2003. gada 26. augusta Ministru kabineta noteikumi Nr. 474 “Par kultūras pieminekļu uzskaiti, aizsardzību, izmantošanu, restaurāciju, valsts pirkuma tiesībām un vidi degradējoša objekta statusa piešķiršanu”.

²⁹ IS Mantojums, 2016. Pieejams: <https://karte.mantojums.lv/>

Svarīgi pieminēt arī Eiropas ainavu konvenciju Florence 2000, lai radītu jaunu instrumentu, kas īpaši domāts Eiropas visu ainavu aizsardzībai, pārvaldībai un plānošanai.

5.3. APĒNOJUMS

Apēnojums ir VES spārnu ēna, kas virzās pāri plaknei, kurā kāds uzturas. Negatīvo ietekmi veido VES spārnu kustība starp sauli un uzturēšanās vietu. Apēnojums rodas, kad VES spārni rotē saulei spīdot. Apēnojuma būtiska ietekme var veidoties ēkas iekštelpās, kur ēna tiek uztverta kā gaismas uzplaisnījums. Taču ietekme var būt būtiska uzturoties ārpus telpām, ja apēnojums, piemēram, ietekmē visu zemes vienību. Detalizēts VES radītā apēnojuma skaidrojums ir iekļauts Lokālpilnošumu teritorijās paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā. Apēnojuma novērtējums sagatavots, izmantojot datorprogrammu *WindPro*. Datorprogrammas izdrukas pievienotas ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojuma pielikumos.

Plānotajā darbībā paredzēts pilnībā novērst apēnojumu ar attiecīgiem tehniskiem paņēmieniem. Šim nolūkam VES tiks aprīkotas ar t.s. ēnu kontroles moduli (angl. *shadow impact module*). Tā sastāvā ir gaismas sensors, kurš pastāvīgi mēra saules staru intensitāti ar apmēram sekundes intervālu, un to uzstāda augšā virs gondolas, kas ir brīva zona no jebkādām citām ēnām (13. attēls). Ēnu kontroles modulis nosaka, vai pie attiecīgās saules pozīcijas debesīs un spārnu rotācijas plaknes var rasties apēnojums jebkurā no kādiem iepriekš definētiem punktiem uz zemes. Ja kādā no definētajiem punktiem var rasties apēnojums un saules spožums ir pietiekami liels ēnas radīšanai, turbīna automātiski apstājas. Tā tiek atkal automātiski iedarbināta, kad apēnojumu radošie apstākļi ir pārgājuši. Viens šāds ēnu kontroles modulis ir spējīgs uzraudzīt līdz 300 iepriekš definētu uztveršanas punktu. Vadības sistēma ģenerē arī “ēnu ziņojumu” (angl. *shadow report*), kas sistēmas atmiņā uzglabā visus datus un mērījumu parametrus par katru atslēgšanas reizi. Tādējādi ēnu mirgošanas efekts šajā projektā tiek pilnībā izslēgts. Šis būtu arī nosakāms kā obligātais paredzētās darbības nosacījums, un līdz ar to VES darbība būtu atļauta tikai bez ēnas mirgošanas efekta (nulles ēnas nosacījums, angl. *zero shadow*).

13.attēls. Virs VES gondolas uzstādīts gaismas sensors ēnas mirgošanas novērsšanai

6. AR LOKĀLPLĀNOJUMIEM SAISTĪTĀS VIDES PROBLĒMAS, ĪPAŠI TĀS, KURAS ATTIECAS UZ JEBKURĀM VIDES AIZSARDZĪBAS BŪTISKĀM TERITORIJĀM, ARĪ UZ ĪPAŠI AIZSARGĀJAMĀM DABAS TERITORIJĀM, MITRĀJIEM, MIKROLIEGUMIEM, ĪPAŠI AIZSARGĀJAMĀM SUGĀM, TO DZĪVOTNĒM

Lokālplānojumu Nr. 2 teritorija robežojas ar Natura 2000 teritoriju – dabas liegumu “Platenes purvs”. Potenciāli tuvākā VES atrodas 50 m attālumā, kas ir pietiekama platuma buferjosla, balstoties uz Latvijā veiktiem malas efekta pētījumiem pārmitrās mežaudzēs.³⁰

Lokālplānojumu teritorijās konstatēts zems bioloģiski nozīmīgu dabas vērtību blīvums, lielāka dabas vērtību koncentrācija sastopama 1-3 km attālumā no plānotajām VES izbūves vietām. VES izbūve neradīs vērā ņemamu postījumu uz teritorijā sastopamajām vaskulāro augu, sūnaugu un ķērpju sugām, to atradnēm un/vai Eiropas Savienības nozīmes meža un purvu biotopiem. Izvērtējot, vai negatīva ietekme sagaidāma VES Nr. 6-8 plānotajās vietās dabas lieguma “Platenes purvs” robežas tuvumā, kur potenciāli iespējama aizsargājama biotopu un retu sugu augtņu kvalitātes samazināšanās pēc hidroloģiskā režīma vai mikroklimata izmaiņām, ierīkojot VES un tām nepieciešamo infrastruktūru, secināts, ka tiek ievēroti optimāli piesardzības pasākumi. Ietekmi samazinošie pasākumi apkopoti 6. un 7. tabulā.

6. tabula. Ietekmi samazinošie pasākumi Natura 2000 teritorijā “Platenes purvs”

Nr.p.k.	Ietekmi samazinošā pasākuma nosaukums	Informācija par to, vai ietekmi samazinošais pasākums neradīs negatīvu ietekmi uz Natura 2000 teritorijas integritāti	Informācija par to, kā pasākums samazinās paredzētās darbības negatīvo ietekmi uz Natura 2000 teritorijas integritāti	Informācija par pasākuma īstenotāju un pasākuma īstenošanas veidu	Informācija par to, kā pasākums nodrošinās plānoto rezultātu	Informācija par laika grafiku, kas saskaņots ar paredzētās darbības īstenošanu, kādā pasākums tiks īstenots	Paskaidrot ietekmi samazinošā pasākuma uzraudzības (monitorēšanas) procesu, kā arī to, kā tiks risināts jautājums, ja ietekmi samazinošais pasākums nenodrošinās plānoto rezultātu
1.	VES pamatu konstrukciju un pievadceļu izbūves procesā netiek ierīkoti novadgrāvji vai aizsprosti	Neradīs negatīvu ietekmi	Neizmainot virszemes ūdens plūsmu tecējumu un virzienu, saglabājas biotopu 7230, 9080* un 91D0* kvalitāte	Pasākuma īstenošanas prasības tiks ietvertas būvprojekta sastāvā	Saglabāsies virszemes ūdens plūsmu apjoms un virziens kā esošajā situācijā	Plānošanas laikā	Pasūtītajam būs jānodrošina atbilstoša būvuzraudzība, lai nodrošinātu to, ka būvniecība norit atbilstoši būvprojektam
2.	Atstāta koku un krūmu josla starp VES pamatu konstrukciju	Neradīs negatīvu ietekmi	Neveicot kokaudzes retināšanu, saglabāsies mikroklimats	Pasākumu īstenošana lerosinātājs	Saglabāsies noēnojuma apstākļi un vēja ietekmes	Plānošanas laikā	Ierosinātājs garantēs neiejaukšanos esošajās kokaudzēs VES pamatu

³⁰ Liepa L., 2017. Malas efekta ietekme uz veģetāciju melnalkšņa mežos Zemgalē. Promocijas darba kopsavilkums. Latvijas Lauksaimniecības universitāte, Meža fakultāte, Jelgava, 65 lpp.

izbūves vietām un Natura2000 "Platenes purvs" teritoriju		reto un īpaši aizsargājamo sugu dzīvotnēs.		kā esošajā situācijā		konstrukciju izbūves vietu tuvumā.

7. tabula. Konsultācijas par ietekmi samazinošajiem un kompensējošajiem pasākumiem Natura 2000 teritorijā "Platenes purvs"

Nr.p.k.	Ar kādām iestādēm/organizācijām notikušas konsultācijas par ietekmi samazinošajiem un kompensējošajiem pasākumiem	Attiecīgās iestādes/organizācijas/experta atbilde/viedoklis	Ietekmi samazinošie vai kompensējošie pasākumi atzīti par atbilstošiem	Ietekmi samazinošie vai kompensējošie pasākumi atzīti par neatbilstošiem
Ietekmi samazinošie pasākumi				
1.	Hidroģeologs, Dr. geol. N.Stivriņš	Tā kā tie ir lokāli punkti, tad, pie nosacījuma, ja netiek mainīti virszemes plūsmas virzieni (tai skaitā bloķēti grāvji utt.), tad nevajadzētu būt ietekmei uz purva hidroģeoloģiju.	VES pamatu konstrukciju un pievadceļu izbūve bez novadgrāvjiem vai aizsprostiem ir atbilstoši pasākumi	
2.	Sugu un biotopu eksperte, Dr. biol. L.Strazdiņa	Lielākā daļa DL "Platenes purvs" teritorijā konstatētās retās un īpaši aizsargājamās sugas cieši saistītas ar stabilu mikroklimatu. Neiejaucoties esošās kokaudzes blīvumā starp DL un plānotajām VES un atstājot vismaz 50 m platu buferjoslu ar kokiem un krūmiem, nav paredzama būtiska iejaukšanās sugu augtņu mikroklimatiskajos apstākļos.	Neiejaukšanās kokaudzē starp konstrukciju vietām un īpaši aizsargājamo sugu atradnēm ir atbilstoši pasākumi	
Kompensējošie pasākumi - nav				

7. LOKĀLPLĀNOJUMU ĪSTENOŠANAS BŪTISKĀKĀS IETEKMES UZ VIDI UN RISINĀJUMI IETEKMJU NOVĒRŠANAI UN SAMAZINĀŠANAI

Lokālplānojumu izstrādē ievērots pēctecības princips, jo Lokālplānojumu risinājumiem par pamatu ņemtas spēkā esošā Ventspils novada teritorijas plānojuma funkcionālā zonējuma izmantošana, pielāgojot tās plānotajai darbībai.

Lokālplānojumu risinājumi ir pielāgoti paredzētajai darbībai – VES izvietojumam funkcionālā zonā Tehniskās apbūves teritorija (TA1, TA2, TA3, TA4 un TA5), līdz ar to tiek ierobežota cita vieda saimnieciskā darbība.

Kā aprakstīts 3.3. nodaļā, veicot Lokālplānojumu ietekmju novērtējuma apjoma noteikšanu (angl. val. - *scoping*) tika izvēlēti konkrēti vides aspekti, kuri ir būtiski ietekmju novērtējumam:

- trokšņa līmenis;
- dabas vērtības;
- ūdens kvalitāte;
- apēnojums;
- ainava.

Nozīmīgs aspekts visu ietekmju izvērtējumā ir kumulatīvā jeb summārā ietekme kopā ar citiem Lokālplānojumu teritorijām tuvākā apkārtnē esošajiem un plānotajiem vēja parkiem. SIA “Ventspils Wind” VES tuvumā identificēts viens esošais vēja parks ar nosaukumu “Platenes pļavas” un “Kamārcītes” un seši plānotie vēja parki dažādās attīstības stadijās – SIA “Envirsus”, SIA “Winergy”, SIA “Re.E.S”, SIA “E.S. Green”, SIA “4 WIND” un Enerģētikas uzņēmumu grupas “Utilitas”. Vides pārskatā tiek izvērtētas kumulatīvās ietekmes ar esošajām vēja elektrostacijām un vēja parku “Tārgale” aspektos, kuros tādas var veidoties, kā, piemēram, ainava (skatīt Paskaidrojuma raksta pielikumu vizualizācijās Nr. 1-25 ietvertas paredzētās darbības VES un esošās VES; vizualizācijās Nr. 26-33 ietvertas paredzētās darbības, esošās un vēja parka “Tārgale” (bijušās “Ziemeļvējš” un “Dienvīdiparks”) VES), putnu un sikspārņu izvērtējums. Informācija par katru vēja parka statusu un par to, kāpēc citi vēja parki nav vērtēti kumulatīvi ar Lokālplānojumu teritorijās paredzēto darbību, redzama 8. tabulā.

8. tabula. **Apkopojums par citām plānotajām vēja elektrostacijām un vēju parkiem**

Nr. p.k.	Vēja parka/vēja elektrostaciju attīstītājs	Nosaukums	VES skaits, jauda (kopējā)	Iespējamais statuss
1.	SIA “ENVIRSUS”	-	61 gab., 200-312 MW	Nav būvatļaujas. Novietojums neatbilst aktuālo normatīvo aktu prasībām. Pašvaldības rīcībā nav informācijas par šādu vēja parka projektu.
2.	SIA “Winergy”	Grīvas	14 gab., 32,2 MW	Ir būvatļauja. Būvatļauja derīga līdz 30.09.2022., plānotā darbība nav uzsākta, pašvaldības rīcībā nav vēja parka atrašanās vietas koordinātas. Pēc pieejamās informācijas VES novietojums neatbilst normatīvo aktu prasībām un

				nav tehniski ekonomiski pamatots, kā arī drīz beidzas būvatļaujas derīguma termiņš.
3.	SIA "Re.E.S"	-	23 gab., 69 MW	Nav būvatļaujas. Novietojums neatbilst aktuālo normatīvo aktu prasībām. Uzņēmums likvidēts 22.10.2020.
4.	SIA "E.S. Green"	-	24-30 gab., 90 MW	Nav būvatļaujas. Novietojums neatbilst aktuālo normatīvo aktu prasībām. Uzņēmums likvidēts 12.10.2020., detālplānojumi – "Rutki", "Aivas", "Ārces", "Veckunči", "Roževici 2", Tārgales pagastā, plānotās darbības īstenošana nav uzsākta, detālplānojumi neatbilst spēkā esošo normatīvo aktu prasībām un ir atceļami.
5.	SIA "4 WIND"	Sārce	4 gab., 22,4 MW	Saņemts atzinums par IVN 09.05.2022.
6.	Enerģētikas uzņēmumu grupa "Utilitas"	Tārgale	14 gab., 58,8 MW	Uzņēmums ir pabeidzis VES uzstādīšanu, VES testēšana notiks 2022. gada vasarā, plānots, ka 2022. gada rudenī vēja parks sāks strādāt pilnvērtīgi.

Kā minēts iepriekš, kumulatīvajā novērtējumā iekļautas tikai esošās VES un vēja parks "Tārgale". SIA "4 WIND" VES nav iekļautas kumulatīvajā novērtējumā, jo tuvākā Sārces VES atrodas ~9,5 km no SIA "Ventspils Wind", tāpēc trokšņa, zemās frekvences trokšņa, apēnojuma ietekmes nepārklājas, kā arī, atsaucoties uz SIA "4 Wind" IVN ziņojumu: *"Sārces VES projekts ir ļoti mazs salīdzinājumā ar citu investoru daudz vērienīgākajām iecerēm, un noteikti šo 4 VES nomaļus no pārējām attīstītājs nav tas, kam būtu jāvērtē visu citu investoru milzīgie projekti Popes otrā pusē. Katras darbības ietekme vērtēta kumulatīvi ar jau pastāvošajām ietekmēm: jau esošo VES ietekmes tajā ir ņemtas vērā, salīdzinātas un summētas ar gaidāmajām."* Šeit jāpiebilst, ka trūkst konkrētas metodikas, tas ir, kritēriju un norādījumu, kādā projekta stadijā tas jāiekļauj summārajās ietekmēs (tai skaitā, kas ir mazs vai liels projekts), kā arī, ņemot vērā projektu attīstības neparedzamību un problemātiku iegūt aktuālo informāciju.

Kā redzams no 8. tabulas, apkārt ir daudz vēja parku, kuriem SIA "Ventspils Wind" IVN, Lokālplānojumu izstrādes procedūras laikā ir bijis nezināms un/vai mainīgs statuss. Kopš IVN un Lokālplānojumu uzsākšanas ir likvidētas vairākas firmas, drīzumā vienam no parkiem beigsies būvatļauja, tāpēc kumulatīvais ietekmju vērtējums tika veikts tikai ar tiem vēja parkiem, par kuru nākotni bija pieejama skaidra informācija.

Veicot šo analīzi, noteikts ietekmes veids (tieša vai netieša), kā arī ietekmju ilglaicīgums šī plānošanas dokumenta kontekstā (īstermiņa, vidēja termiņa, ilgtermiņa). Uzskaēmības labad 7.1. apakšnodajā ietekmes apkopotas tabulā, ar “+” apzīmējot pozitīvu ietekmi un ar “-” negatīvu.

Ņemot vērā, ka Ventspils novada teritorijai ir spēkā esošs teritorijas plānojums, SIVN tiek veikts, analizējot būtiskākās plānotās izmaiņas saistībā ar funkcionālo zonējumu un teritorijas apbūves un izmantošanas noteikumiem un attiecīgi prognozējamās vides stāvokļa izmaiņas. Lokālpilnojumu izstrādes mērķis ir grozīt Ventspils novada teritorijas plānojumā noteikto funkcionālo zonējumu Ventspils novada Tārgales pagasta nekustamo īpašumu zemes vienību daļās no Mežu teritorijas (M), Lauksaimniecības teritorijas (L) uz funkcionālo zonējumu Tehniskās apbūves teritorija (TA), lai pamatotu VES izvietojumu (TA plānotais laukums 60x100 m²). Lokālpilnojumu teritorijās ietilpstošās citas funkcionālās zonas Lauksaimniecības teritorija (L), Mežu teritorija (M), Transporta infrastruktūras teritorija (TR) un Ūdeņu teritorija (Ū), kur netiek plānots uzstādīt VES, tiek saglabātas jeb piesaistītas spēkā esošajam Ventspils novada teritorijas plānojumam. Pēc Lokālpilnojumu apstiprināšanas VES izvietošana atbildīs pašreiz spēkā esošajam Ventspils novada teritorijas plānojumam.

7.1. TEHNISKĀS APBŪVES TERITORIJA (TA)

Lokālpilnojumos potenciālajās VES izbūves vietās tiek mainīts funkcionālais zonējums no Mežu teritorijas (M) uz funkcionālo zonējumu Tehniskās apbūves teritorija (TA1, TA2, TA3, TA4), izņemot Lokālpilnojumu Nr.5, kur tiek mainīts funkcionālais zonējums no Lauksaimniecības teritorija (L) uz Tehniskās apbūves teritorija (TA5) VES izbūves laukuma teritorijā. Ņemot vērā, ka Lokālpilnojumu pamatmērķis ir pamatot vēja elektrostaciju izvietojumu, kas nodrošinātu priekšnoteikumus vēja elektrostaciju izbūvi, tiek vērtēta šīs darbības potenciālā ietekme.

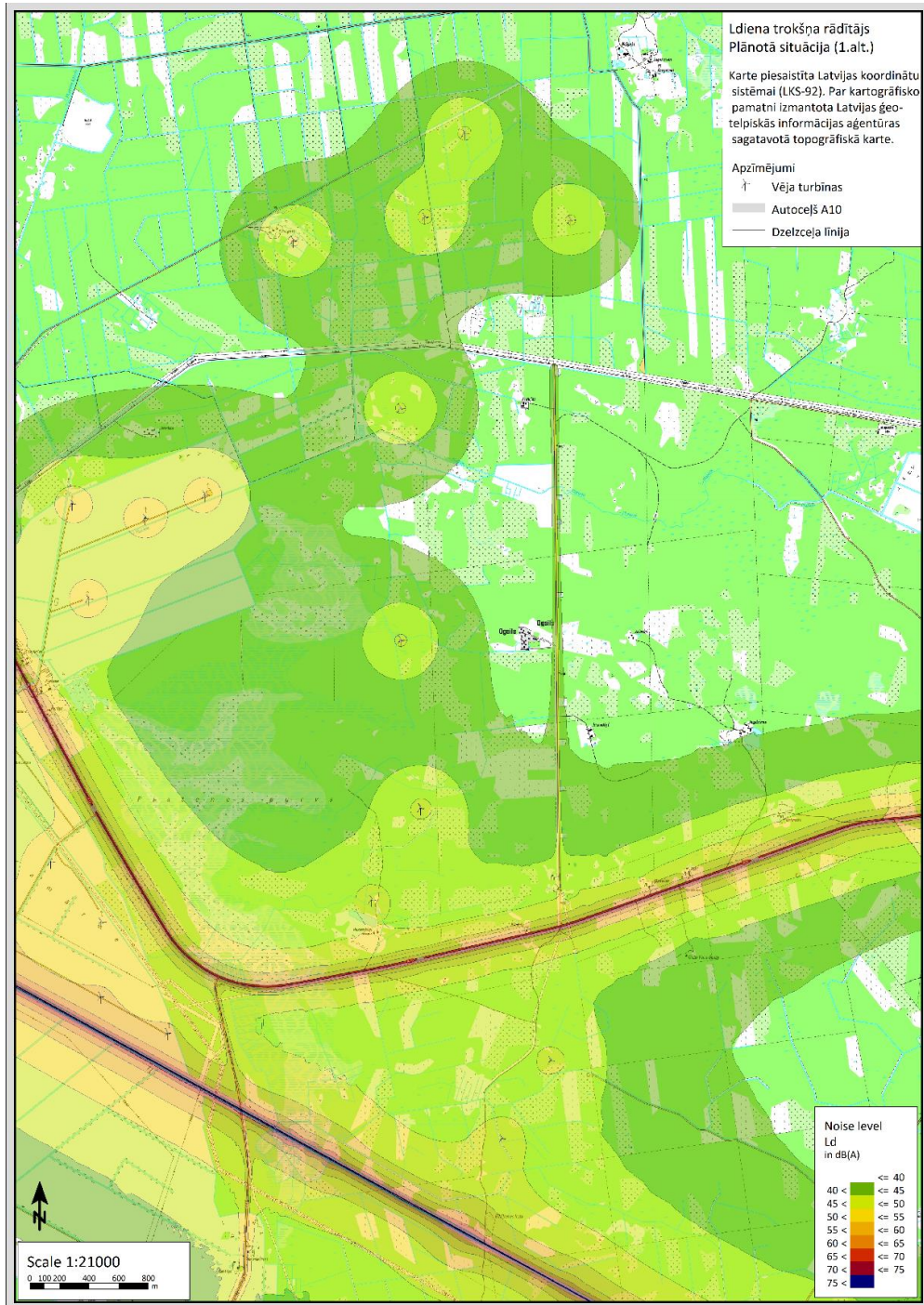
Lai samazinātu potenciālo ietekmi ilgtermiņā, Tehniskās apbūves teritorijas (TA) tiek izveidotas tikai tajās vietās, kur plānotas VES, izvērtējot nepieciešamo VES uzstādīšanas laukuma platību un nemainot funkcionālo zonējumu plašākā teritorijā. Lai gan maza iespējamība, ka šīs teritorijas varētu tikt izmantotas citai saimnieciskai darbībai, Lokālpilnojumu izvēlētais risinājums - funkcionālā zonējuma maiņas aizņemtā platība un Teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumos kā papildus izmantošana netiek iekļauta cita veida apbūve (kā, piemēram, atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve, noliktavu apbūve) - ilgtermiņā novērš citu saimniecisko darbību veikšanu, kas nav VES izvietošana. Šāds risinājums netiešā veidā ilgtermiņā samazinātu potenciālo ietekmi uz dabas vērtībām, trokšņa līmeni (netieša pozitīva ilgtermiņa ietekme). Limitējot citus apbūves veidus, tiešā VES tuvumā ilgtermiņā atstāj pozitīvu ietekmi, kā, piemēram, neveidojot jaunas trokšņu vai apēnojuma jūtīgas teritorijas (viensētu apbūve, publiskā apbūve).

Mežu teritorijas (M) maiņa uz Tehniskās apbūves teritoriju (TA) saistīta ar tiešu ilgtermiņa ietekmi uz trokšņa līmeni. Primāri tiek izvirzīta VES būvniecību un ekspluatāciju kā galvenais teritorijas izmantošanas veids. Potenciālā ietekme saistīta gan ar būvniecības posmu, gan VES ekspluatāciju. Saskaņā ar ietekmes uz vidi novērtējuma ziņojumā sagatavoto novērtējumu, secināms, ka būvniecības laikā radītās ietekmes raksturojamas kā tiešas īstermiņa, kuras veido nebūtisku (neitrālu) ietekmi. VES ekspluatācijas laikā prognozējams, ka tiks ievēroti 07.01.2014. MK noteikumos Nr.16 "Trokšņa novērtēšanas un pārvaldības kārtība" un 23.04.2002. MK noteikumos Nr.163 "Par trokšņu emisiju no iekārtām, kuras izmanto ārpus telpām" izvirzītās prasības. Trokšņa novērtējumā iekļautas ietekmes uz vidi novērtējumā vērtētās divas alternatīvas: 1.alternatīva: rotora diametrs 170 m, masta augstums 165 m; 2.alternatīva: rotora diametrs 200 m, masta augstums 150 m.

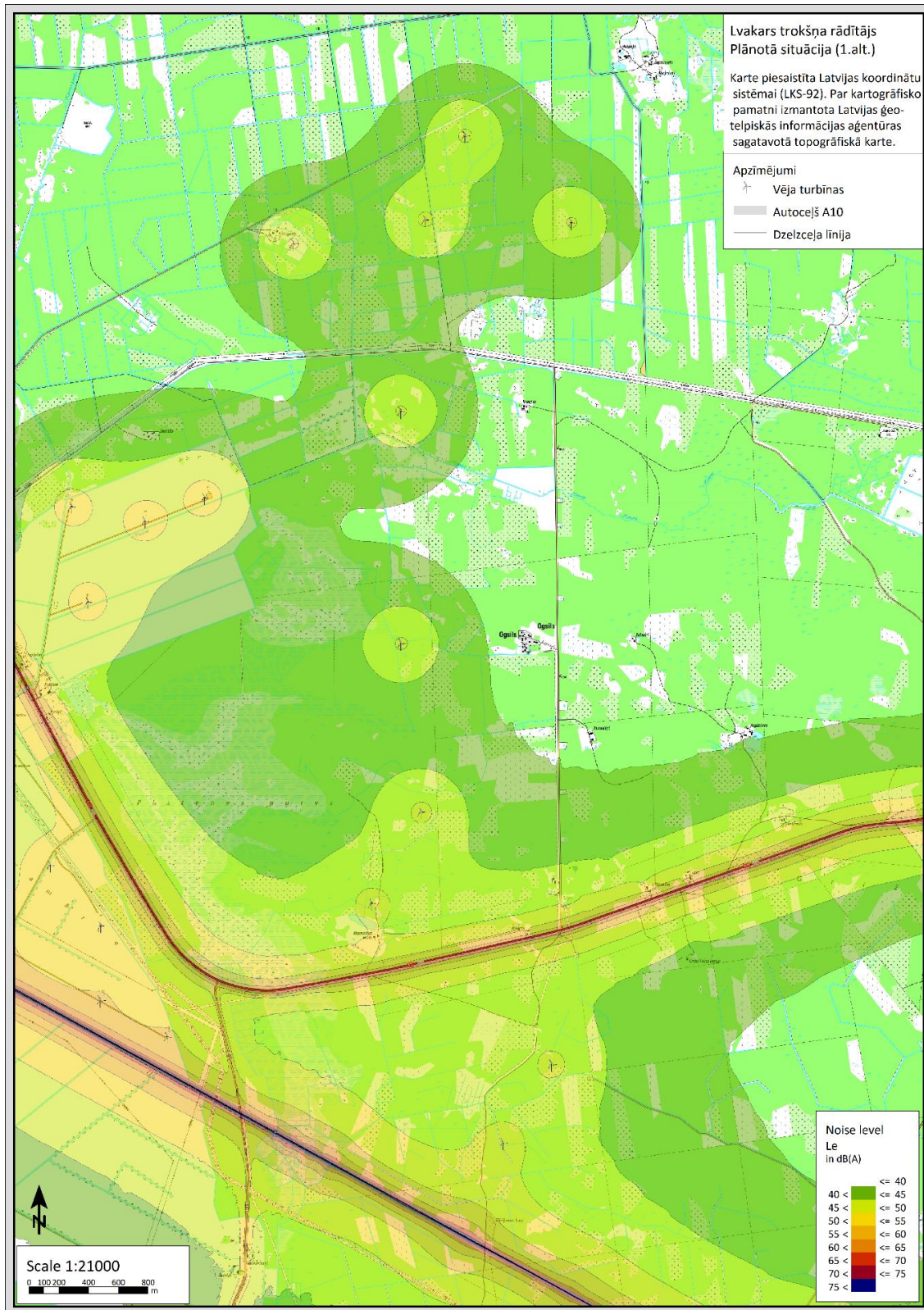
IVN 1.alternatīvas trokšņa līmeņa novērtējuma ietvaros sagatavotas trokšņa izkļiedes kartes trokšņa rādītājam L_{diena}, L_{vakars} un L_{nakts} (14. - 16. attēli).

Secināms, ka esošais trokšņa līmenis tiešā autoceļa A10 tuvumā ir dominējošais trokšņa avots. Paredzētās darbības radītā izmaiņa pie autoceļa A10 viensētu izvietotajiem uztvērējiem ir maza un nerada būtiskas situācijas izmaiņas. Teritorijā, kas atrodas Mežu teritorijās tālāk no autoceļa A10, trokšņa līmeņa izmaiņas vērtējamas kā tieša negatīva ietekme ilgtermiņā.

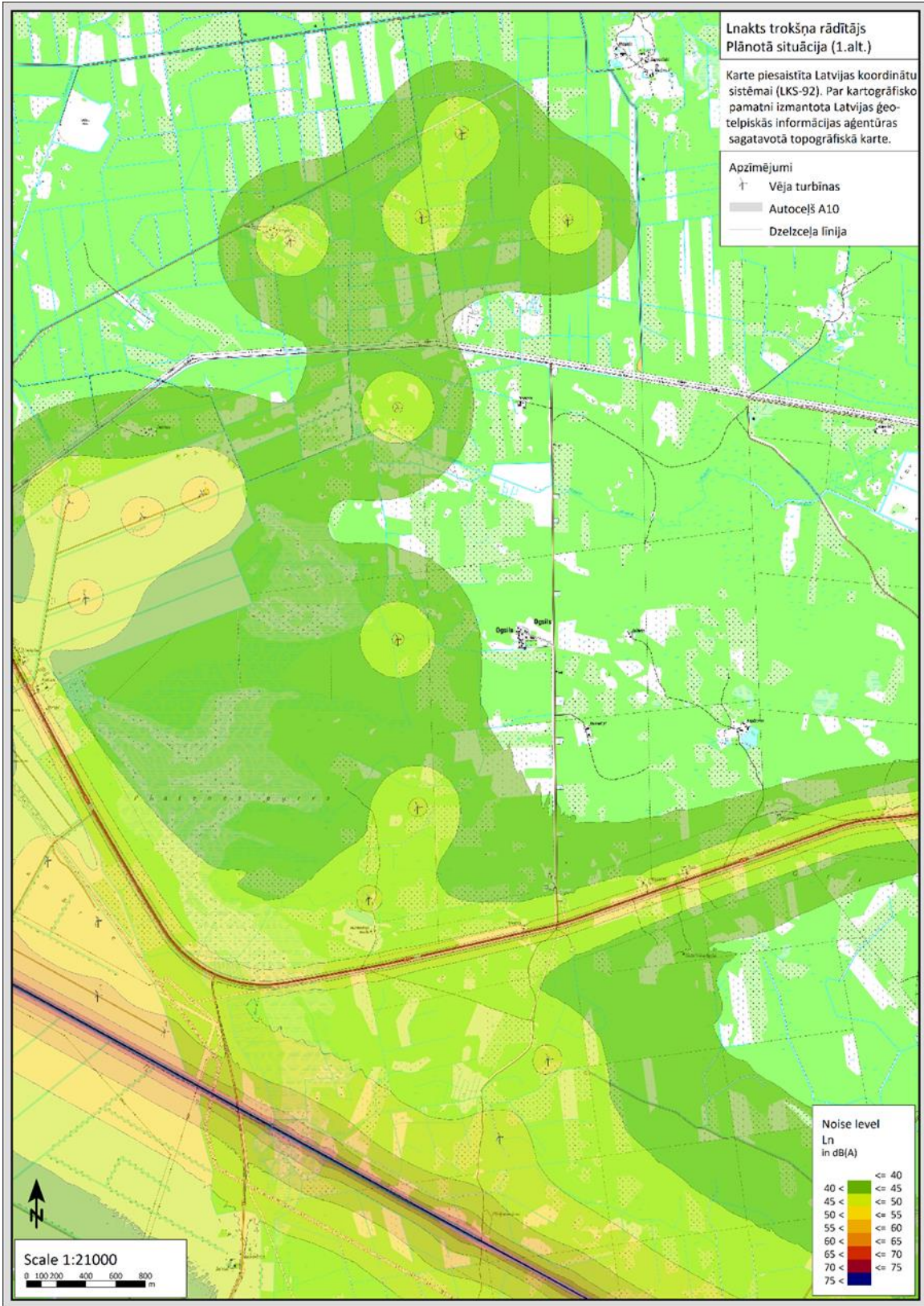
IVN 2.alternatīvas trokšņa līmeņa novērtējuma ietvaros sagatavotas trokšņa izkliedes kartes trokšņa rādītājam L_{diena} , L_{vakars} un L_{nakts} (17.-19. attēli).

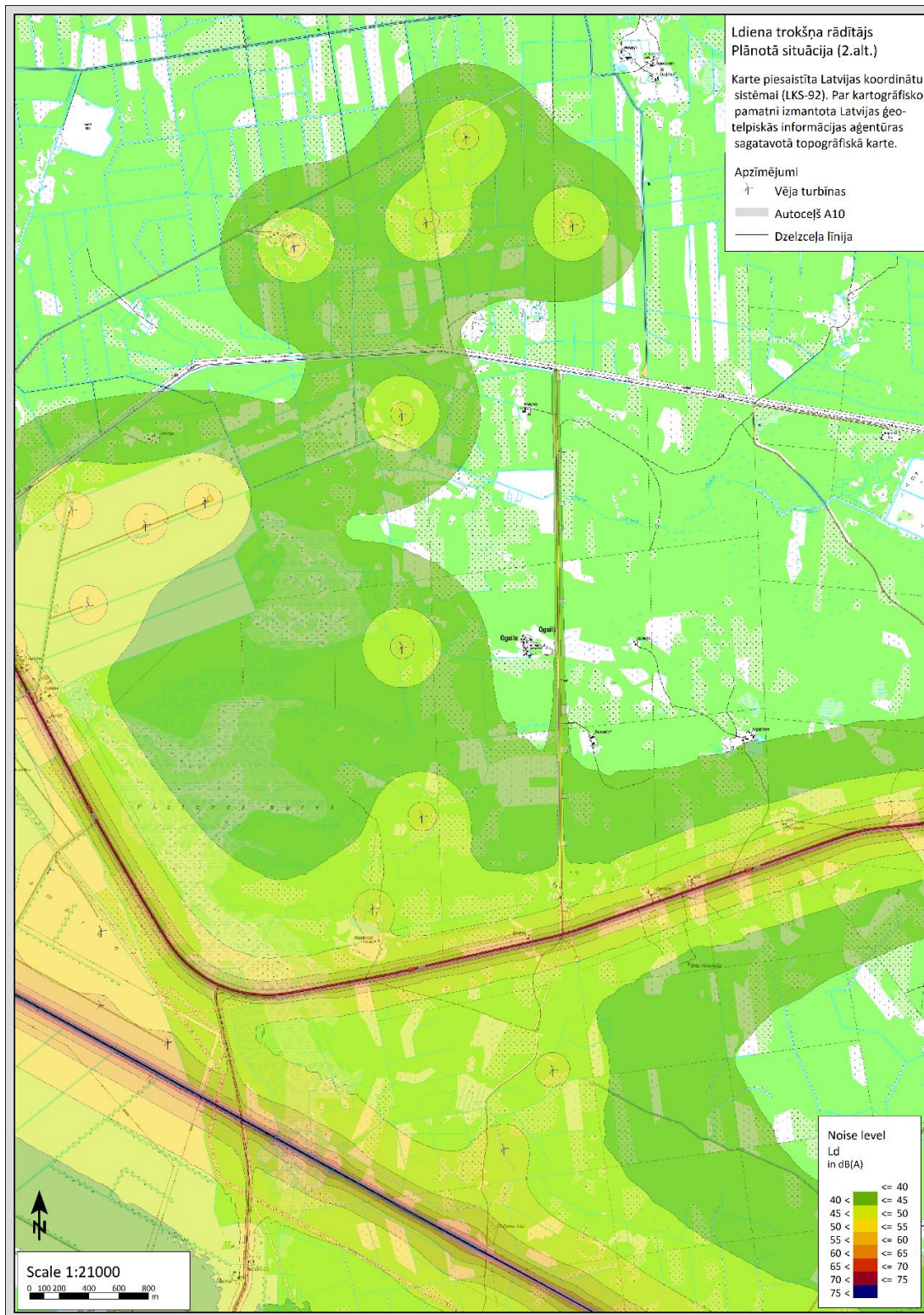
14.attēls. IVN 1. alternatīvas trokšņa rādītājs L_{diena}

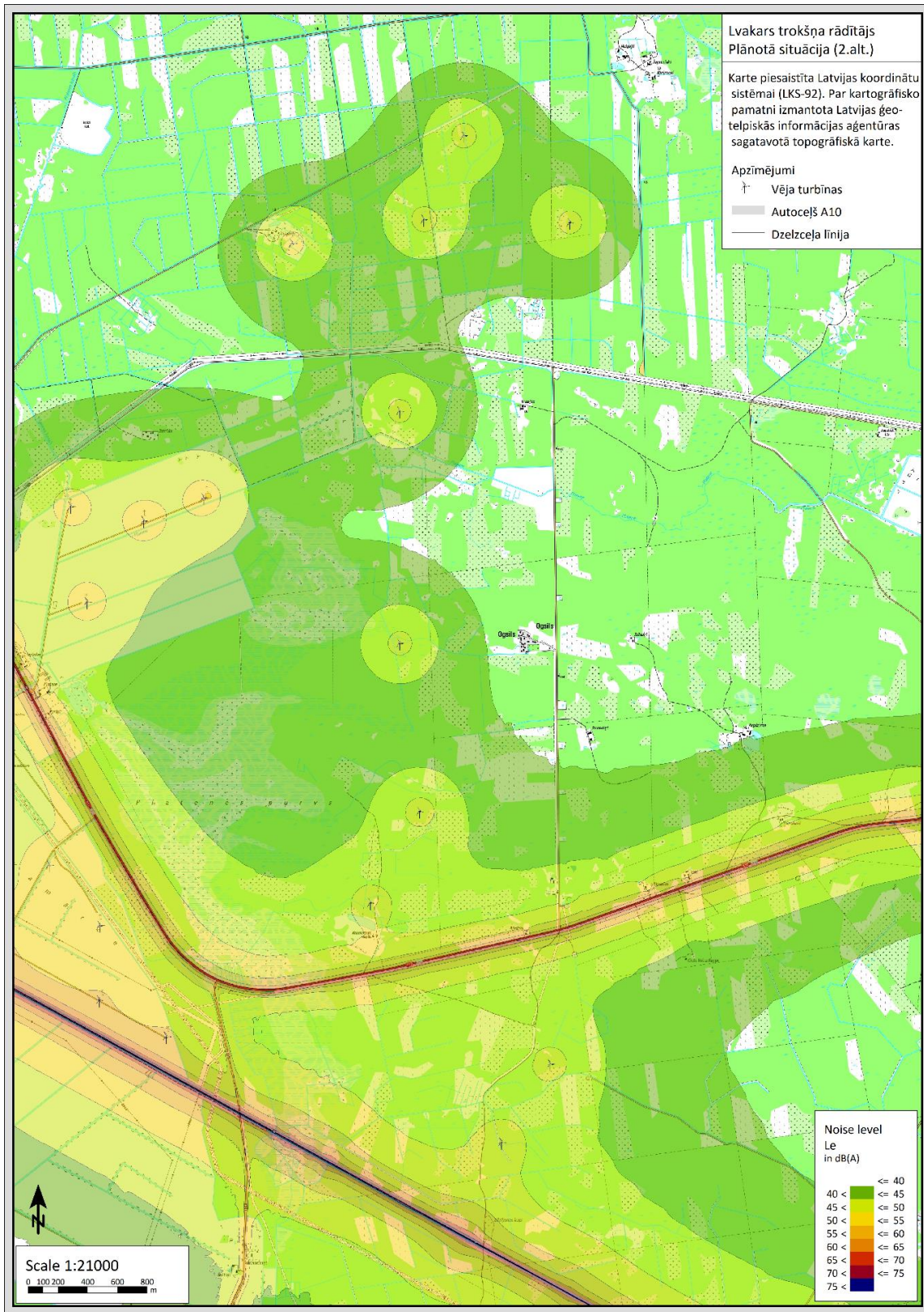
15.attēls. IVN 1. alternatīvas trokšņa rādītājs Lvakars

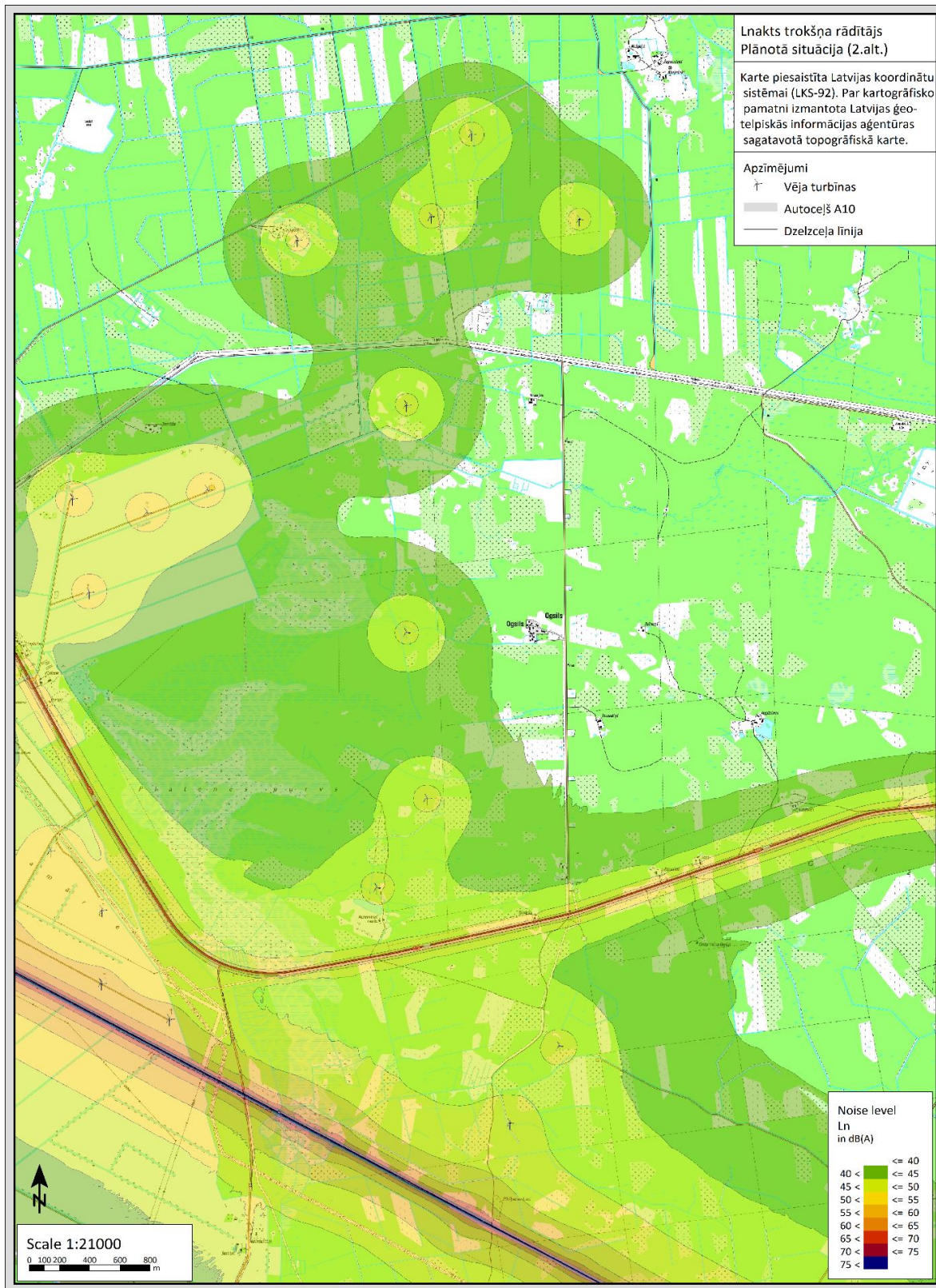
16.attēls. IVN 1. alternatīvas trokšņa rādītājs L_{nakts}

17.attēls. IVN 2. alternatīvas trokšņa rādītājs Ldiena

18.attēls. IVN 2. alternatīvas trokšņa rādītājs Lvakars

19.attēls. IVN 2. alternatīvas trokšņa rādītājs L_{nakts}

Trokšņa rādītāji tuvējo viensētu tuvumā esošajai situācijai un plānotajām alternatīvām apkopoti 9.tabulā.

9.tabula. Trokšņa rādītāji tuvējās viensētās dB(A)

Kārtas Nr.	Māju nosaukums	Esošā situācija			1.alternatīva			2.alternatīva		
		trokšņa rādītājs Ldiena, dB(A)	trokšņa rādītājs Lvakars, dB(A)	trokšņa rādītājs Lnakts, dB(A)	trokšņa rādītājs Ldiena, dB(A)	trokšņa rādītājs Lvakars, dB(A)	trokšņa rādītājs Lnakts, dB(A)	trokšņa rādītājs Ldiena, dB(A)	trokšņa rādītājs Lvakars, dB(A)	trokšņa rādītājs Lnakts, dB(A)
1.	Mežgaļi	18,6	18,6	18,7	33,9	33,9	33,9	33,9	33,9	33,9
2.1.	Žagatnieki (R)	18,2	18,3	18,4	33,1	33,1	33,1	33,1	33,1	33,1
2.2	Žagatnieki (D)	18,2	18,2	18,3	33,1	33,1	33,1	33,1	33,1	33,1
3.1.	Ābeļnieki (R)	18,5	18,5	18,5	33,6	33,6	33,6	33,6	33,6	33,6
3.2.	Ābeļnieki (D)	18,5	18,5	18,5	33,6	33,6	33,6	33,6	33,6	33,6
4.	Kraujas	28,1	28,1	27,5	36,9	36,9	36,8	37	36,9	36,8
5.	Jaunarāji 1	24,1	24	20,2	27,8	27,8	26,6	27,8	27,8	26,6
6.	Zalmaņi	33,3	33,2	31,9	35,3	35,2	34,5	35,3	35,2	34,5
7.	Augdziras	35,3	35,2	31,9	36	36	33,5	36	36	33,5
8.	Jaunodiņi	37,1	36,9	35,4	38,6	38,4	37,5	38,6	38,5	37,5
9.	Niedruragi 2	32	31,8	31,6	36,7	36,8	36,8	36,5	36,6	36,7
10.	Niedragi	32,8	32,7	31,3	37,3	37,3	36,9	37,3	37,3	36,9
11.	Niedruragi	31,9	31,6	30,2	36,7	36,7	36,3	36,7	36,6	36,3
12.	Jaunurgas	34,4	34,3	34	38,3	38,3	38,2	38,3	38,3	38,2
13.	Niedras	62	60,5	54,4	62	60,5	54,5	62	60,5	54,5
14.	Ogsils	44,3	44,2	41,1	44,9	44,8	42,2	44,9	44,8	42,2
15.	Ķīpsalas	56,8	56	50,4	56,9	56	50,4	56,9	56	50,4
16.	Tāši	62,8	61,4	55,2	62,8	61,4	55,2	62,8	61,4	55,2
17.	Grīžmeži	46,1	45,4	40,4	46,1	45,5	40,7	46,1	45,5	40,7
18.	Šmitiņi	50	49,3	47,7	50,1	49,3	47,7	50,1	49,3	47,7
19.	Kalnšmitiņi	45,9	45,6	46,4	46	45,6	46,4	46	45,6	46,4
20.1	Imantas (A)	42	42	41,9	42,3	42,3	42,3	42,3	42,3	42,3
20.2.	Imantas (D)	43,1	43,1	42,9	43,2	43,2	43,1	43,2	43,2	43,1

*Ar sarkanu apzīmēti trokšņu robežlielumu pārsniegumi.

Pie viensētām, kas neatrodas citu trokšņa avotu tuvumā, piemēram, autoceļa A10 vai dzelzceļa, nav prognozēti trokšņa robežlielumu pārsniegumi. Pie autoceļa A10 tuvumā esošajā viensētā *Tāši*, kur jau esošajā situācijā ir pārsniegums, trokšņa rādītāji nemainīsies. Viensētā *Ķīpsalas* tiek prognozēts, ka trokšņa robežlieluma pārsniegums dienas periodā pieaugs par 0,1 dB(A), viensētā *Niedras* – pārsniegums nakts periodā pieaugs par 0,1 dB(A), realizējot paredzētās darbības abas alternatīvas. Viensētas *Šmitiņi* un *Kalnšmitiņi* atrodas dzelzceļa līnijas tuvumā. Nakts periodā ir trokšņa robežlieluma pārsniegums, taču paredzēto VES darbība trokšņa rādītājus palielina par 0,1 dB (A) tikai dienas periodā tādējādi neradot trokšņa robežlieluma pārsniegumu. Paredzētās darbības radītās izmaiņas pie autoceļa A10 viensētu izvietotajiem uztvērējiem ir nenozīmīgas un nerada situācijas pasliktināšanos.

Mežu teritorijas (M) maiņa uz Tehniskās apbūves teritorijām (TA) tiešā veidā ilgtermiņā ietekmēs esošās dabas vērtības. Saskaņā ar sugu un biotopu eksperta, ornitologa un sikspārņu eksperta atzinumiem (atzinumus skat. Lokālpilnojamu sējumā “Pārskats par lokālpilnojamu izstrādi”) tiek secināts, ka:

- pētāmajā teritorijā konstatēts zems bioloģiski nozīmīgu dabas vērtību blīvums, lielāka dabas vērtību koncentrācija sastopama 1-3 km attālumā no plānotajām VES izbūves vietām. VES izbūve neradīs vērā ņemamu postījumu uz teritorijā sastopamajām vaskulāro augu, sūnaugu un ķērpju sugām, to atradnēm un/vai Eiropas Savienības nozīmes meža un purvu biotopiem;
- ņemot vērā 2019. gada rudens un 2020.gada pavasara izpētē un iepriekšējos gados iegūtos datus par zosveidīgo putnu un dzērvju migrāciju, koncentrācijām un to vietām, kā arī migrāciju ceļiem, plānoto VES izbūve neradīs būtisku kaitējumu ne plānotās saimnieciskās darbības, ne tuvējās apkārtnes ornitofaunai ne rudens, ne pavasara migrācijas laikā;
- Latvijas apstākļos līdz šim nav pētīta meža zemēs uzbūvētu VES ietekme uz sikspārņiem. EUROBATS vadlīnijās³¹, ņemot vērā situāciju citās Eiropas valstīs, VES ierīkošana meža zemēs nav rekomendēta. Tomēr Latvijas apstākļos, kur sikspārņu sugu skaits un blīvums ir mazāks nekā Centrāleiropā un Dienvidēiropā, jāņem vērā reālais apdraudējums. Ņemot vērā līdz šim konstatēto zemo sikspārņu blīvumu, apdraudējums vērtējams kā zems.

Saskaņā ar ekspertu norādīto, var secināt atstātā ietekme Lokālpilnojamu risinājumam vērtējama kā tieša neitrāla ietekme ilgtermiņā.

Ietekmes uz vidi novērtējuma 1.redakcijā sniegts detalizēts vērtējums par ietekmi uz ūdens kvalitāti, hidroloģiskajiem apstākļiem. Tiek secināts, ka VES būvniecība un to esamība neietekmēs pazemes ūdeņu kvalitātes un kvantitātes izmaiņas. Ietekme vērtējama kā ilgtermiņa tieša neitrāla.

Vērtējot potenciālo ietekmi no VES apēnojuma (pilnu novērtējumu skat. ietekmes uz vidi novērtējuma 1.redakcijā vai Lokālpilnojamu Paskaidrojuma rakstos) tiek ievērotas Dānijā noteiktās vadlīnijas apēnojuma robežlielumiem. Dzīvojamām ēkām, kuras apēnojums var ietekmēt tiks uzstādīta VES vadības kontroles programma, lai līdz minimumam samazinātu VES ietekmi. Līdz ar to tiek prognozēts, ka, uzstādot kontroles programmu, ietekme tiks samazināta līdz neitrālai.

Ietekme uz ainavu, ja tiek vērtēts Lokālpilnojamus paredzētā darbība (VES izvietošana), tiešā veidā atstās būtisku ietekmi ilgtermiņā tuvējā zonā (0 – 5 km rādiusā). Vidējā zonā (5 – 10 km rādiusā) un tālā zonā (> 10 km) ietekme uz ainavu raksturojamā kā neitrāla – iekļaujas ainava, pakārtotas citiem ainavu elementiem vai nerada ietekmi. Detalizēts ainavas novērtējums iekļauts ietekmes uz vidi novērtējuma 1.redakcijā vai Lokālpilnojamu Paskaidrojuma rakstos.

³¹ Rodrigues L., Bach L., Dubourg-Savage M.-J., Karapandža B., Kovač D., Kervyn T., Dekker J., Kepel A., Bach P., Collins J., Harbusch C., Park K., Micevski B., Minderman J. 2015. Guidelines for consideration of bats in wind farm projects Revision 2014. EUROBATS, Publication Series No. 6 (English version). UNEP/EUROBATS Secretariat, Bonn, Germany, 133 pp.

Ietekmju izvērtējums apkopots 10.tabulā.

10.tabula. Ietekmju izvērtējums Tehniskās apbūves teritorijā

Aspekts	Ietekme	
	Tieša	Netieša
Trokšņa līmenis	0 (īstermiņa) - (ilgtermiņa)	+ (ilgtermiņa)
Dabas vērtības	0 (ilgtermiņa)	+ (ilgtermiņa)
Ūdens kvalitāte	0 (ilgtermiņa)	
Apēnojums	-/0 (ilgtermiņa)	
Ainava	-/0 (ilgtermiņa)	

„-” negatīva ietekme; „+” pozitīva ietekme; „0” neitrāla ietekme

8. ĪSS IESPĒJAMĀS ALTERNATĪVAS IZVĒLES PAMATOJUMS

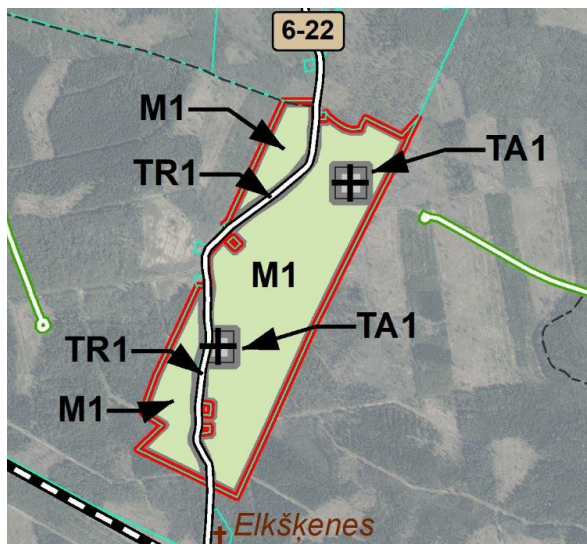
Izstrādes gaitā netika izvirzīti būtiski Lokālpilnojumū alternatīvas risinājumi, kas saistīti ar būtiskām izmaiņām Lokālpilnojumū risinājumos un vides kvalitātes izmaiņām. Lokālpilnojumū ir balstīti uz jau spēkā esošu Ventšpils novada teritorijas plānojumū, ievērojot pēctecības principu un izvērtējot plānoto darbību, kā arī Lokālpilnojumū teritorijās paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējuma risinājumiem un normatīvo aktu prasībām.

Lokālpilnojumū alternatīva - “nulleš” scenārijs – Lokālpilnojumū neīstenošanas scenārijs (skat. 4.7. nodaļu). Kā galvenā ietekme “nulleš” scenārija īstenošanas gadījumā - netiktu aktualizēta perspektīvā teritoriju attīstība.

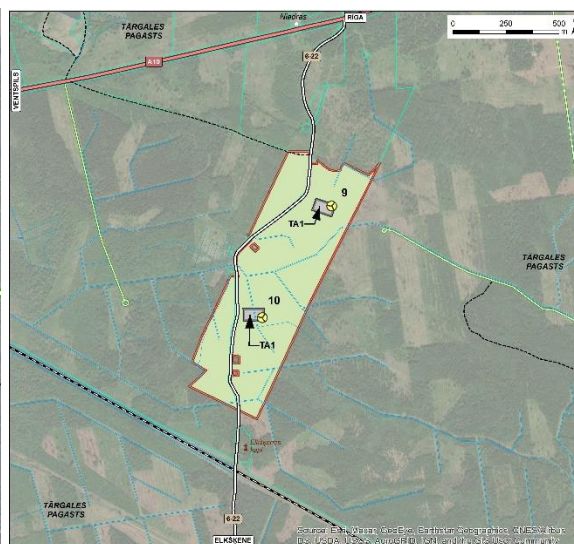
Lokālpilnojumū būtiski alternatīvi risinājumi (piemēram, VES apjoma un izvietojuma alternatīva) netika izvirzīti, jo plānotās darbības teritorija ir ierobežota un Lokālpilnojumos VES izvietojums balstīts uz ietekmes uz vidi novērtējuma risinājumu. Ņemot vērā to, ka Lokālpilnojumū 1. redakcijas izstrāde un Lokālpilnojumū teritorijās paredzētās darbības ietekmes uz vidi novērtējums tika veikts paralēli, tad abu dokumentu izstrādes sākuma stadijā tika izvērtētas Ministru kabineta 30.04.2013. noteikumu Nr.240 “Vispārīgie teritorijas plānošanas, izmantošanas un apbūves noteikumi” prasības un noteikts gan VES skaits, gan to iespējamais izvietojums. VES un līdz ar to arī Tehniskās apbūves teritorijas (TA2) izvietojuma sākotnējās izmaiņas tika veiktas, ņemot vērā normatīvo aktu, t.i., MK noteikumu Nr.240 2020. gada grozījumus, kas būtiski skāra Lokālpilnojumū Nr.2, pārplānojot VES Nr.5, 6, 7 un 8 novietojumu. Šāds risinājums izpilda MK noteikumu Nr.240 prasības attiecībā par VES izvietojuma attālumu līdz dzīvojamām un publiskām ēkām (tiek ievēroti 800 m), bet pietuvināja VES tuvāk dabas lieguma “Platenes purvs” teritorijai, kas savukārt tika izvērtēts ietekmes uz vidi novērtējumā, nosakot nosacījumus un minimālos pieļaujamos attālumus VES izvietojuma un dabas lieguma teritorijas, lai aizsargātu dabas vērtības.

Lokālpilnojumā Nr.1 un Nr.4 VES sākotnējo izvietojumu izmaiņas tika veiktas, ņemot vērā sugu un biotopu ekspertes atzinumu (atzinumu skatīt Lokālpilnojumū sējumā “Pārskats par lokālpilnojumū izstrādi”), kur tika ieteikts neplānot VES un pievedceļus uz teritorijā konstatētajām aizsargājamām sugām.

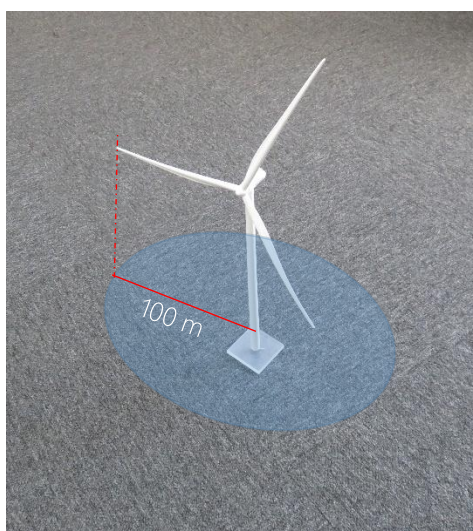
Izstrādes gaitā tika veiktas arī nelielas izmaiņas Tehniskās apbūves teritorijas (TA1) novietojumam Lokālpilnojumā Nr.1 VES Nr.9 un Nr.10 (skat. 20. un 21. attēlu), kurš SIVN izstrādes ietvaros tiek definēts kā alternatīvs risinājums. Izmaiņas tika veiktas, jo VES spārnu projekcija uz zemes (22.attēls) bija nepieciešams iekļaut Lokālpilnojumū teritorijās. VES spārnu projekcija uz zemes no VES masta pamatnes ir 100 m.

20.attēls. Lokālplānojuma Nr.1 sākotnējais risinājums

21.attēls. Lokālplānojuma Nr.1 1.redakcijas risinājums

22.attēls. VES spārnu projekcija uz zemes

Vērtējot Tehniskās apbūves teritorijas (TA1) novietojuma izmaiņas Lokālplānojumā Nr.1, netika konstatētas būtiskas ietekmes izmaiņas, kuras skartu kādu no izvirzītajiem vides aspektiem. Līdz ar to alternatīvajam (sākotnējam) risinājumam, salīdzinot ar 1. redakcijā iekļauto risinājumu, ietekme vērtējama kā neitrāla visiem izvirzītajiem vides aspektiem (trokšņa līmenis, dabas vērtības, apēnojums, ūdens kvalitāte, ainava).

Lokālplānojuma 1. redakcijas un Vides pārskata projekta redakcijas publiskās apspriešanas laikā, saņemot atzinumu no AS "Augstsprieguma tīkls" tika grozīta Lokālplānojuma Nr.2 pievedceļa trase un inženiertīklu novietojums, pamatojot to, lai tiktu ievērotas normatīvo aktu prasības (skat. 23. un 24.attēlu), kurš SIVN izstrādes ietvaros tiek definēts kā alternatīvs risinājums.

23.attēls. Lokālpārplānojuma Nr.2 1.redakcijas risinājums

24.attēls. Lokālpārplānojuma Nr.2 1.redakcijas risinājums pēc atzinuma saņemšanas

Ietekme vērtējama kā neitrāla visiem izvirzītajiem vides aspektiem (trokšņa līmenis, dabas vērtības, apņņojums, ūdens kvalitāte, ainava).

9. KOMPENSĒŠANAS PASĀKUMI

Kompensējošo pasākumu piemērošanas nepieciešamību nosaka likums "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām". Tā 43. pants nosaka, ka paredzēto darbību atļauj veikt, ja tā negatīvi neietekmē Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijas (Natura 2000) ekoloģiskās funkcijas, integritāti un nav pretrunā ar tās izveidošanas un aizsardzības mērķiem. Lokālpārplānojumos paredzētā saimnieciskā darbība neradīs izmaiņu Eiropas nozīmes aizsargājamās dabas teritorijās (Natura 2000), kas tieši un neatgriezeniski negatīvi ietekmētu ES prioritārās sugas un biotopus, līdz ar to kompensācija likuma "Par īpaši aizsargājamām dabas teritorijām" izpratnē nav nepieciešama. Lokālpārplānojumi ir izstrādāti, ņemot vērā vides aizsardzības normatīvo aktu, starptautiskos un nacionālos vides politikas mērķus, kā arī prasības, ko nosaka atbildīgās vides institūcijas.

10. LOKĀLPĀRPLĀNOJUMU ĪSTENOŠANAS IESPĒJAMĀS BŪTISKĀS PĀRROBEŽU IETEKMES NOVĒRTĒJUMS

Īstenojot Lokālpārplānojumos paredzēto darbību nav sagaidāma pārrobežas ietekme.

11. PAREDZĒTIE PASĀKUMI LOKĀLPLĀNOJUMU ĪSTENOŠANAS MONITORINGA NODROŠINĀŠANAI

Ministru kabineta 23.03.2004. noteikumi Nr. 157 "Kārtība, kādā veicams ietekmes uz vidi stratēģiskais novērtējums" nosaka nepieciešamību veikt Lokālplānojumu īstenošanas monitoringu. Veicot monitoringu, tiks konstatēta Lokālplānojumu īstenošanas tiešā vai netiešā ietekme uz vidi, iepriekš neparedzētā ietekme uz vidi Vides pārskatā, kā arī, ja nepieciešams, veikt grozījumus plānošanas dokumentā.

Ņemot vērā VPVB atzinumu par Vides pārskatu, jāveic Lokālplānojumu īstenošanas monitoringa. Izstrādātājs sagatavo monitoringa ziņojumu un atzinumā par Vides pārskatu VPVB noteiktajā termiņā iesniedz to VPVB.

Lokālplānojumu īstenošanas monitoringa ziņojumu, vēlams, izstrādāt, ņemot vērā VPVB ieteicamos metodiskos norādījumus, ziņojuma formu un ņemot vērā indikatorus (11. tabula), kas palīdzēs izvērtēt plānošanas dokumenta ietekmi uz apkārtējo vidi.

11.tabula. **Indikatori Lokālplānojumu monitoringa ziņojuma izstrādei, ņemot vērā Lokālplānojuma teritoriju un tajā plānoto darbību**

JOMA	INDIKATORI	REZULTATĪVIE RĀDĪTĀJI
TROKSNIS	△ Iedzīvotāju iesniegumi un ziņojumi par radīto troksni (pašvaldības dati, vides institūciju dati, u.c.) △ Veiktie trokšņa intensitātes mērījumi (uzņēmuma un citu iestāžu dati)	△ Iesniegumu skaits/gadā △ dB (A)
APĒNOJUMS	△ Iedzīvotāju iesniegumi un ziņojumi par traucējošu apēnojumu (pašvaldības dati, vides institūciju dati, u.c.) △ Ieviestie apēnojuma samazināšanas pasākumi (uzņēmuma dati)	△ Iesniegumu skaits/ gadā △ Apēnojums dzīvojamās mājās h/gadā
DABAS VĒRTĪBAS	△ Pēc VES uzstādīšanas, pirmo trīs gadu orinofaunas monitorings (sertificēts eksperts, uzņēmuma dati) △ Pēc VES uzstādīšanas, pirmo divu gadu sīkspārņu monitorings (sertificēts eksperts, uzņēmuma dati)	△ Monitoringā sniegtie dati △ Monitoringā sniegtie dati

12. KOPSAVILKUMS

Vides pārskats ir sagatavots stratēģiskā ietekmes uz vidi novērtējuma (turpmāk - SIVN) ietvaros pieciem lokālplānojumiem (turpmāk – Lokālplānojumi):

- “Lokālplānojums Ventspils novada Tārgales pagastā nekustamiem īpašumiem ar kadastra numuriem 98660230051, 98660230052, 98660230053” (turpmāk – Lokālplānojums Nr.1);
- “Lokālplānojums Ventspils novada Tārgales un Popes pagasta nekustamiem īpašumiem ar kadastra numuriem 98660100076, 98660100100, 98660100110, 98660100105, 98660100098, 98660150009, 98660150097, 98660150109, 98660150089, 98660150104, 98660150060, 98660150061, 98660150051, 98660150112, 98660150012, 98660150011, 98660150017, 98660150015, 98660150038, 98660150108, 98660150107, 98660150036, 98660150102, 98660150171, 98560030202, 9866 015 0090, 9866 015 0027, 9866 015 0117, 9866 015 0006, 9866 015 0128, 9866 015 0018, 9866 015 0099 un 9866 015 0100” (turpmāk – Lokālplānojums Nr.2);
- “Lokālplānojums Ventspils novada Tārgales pagasta nekustamiem īpašumiem ar kadastra numuriem 98660100081, 98660100048, 98660100056, 98660100095” (turpmāk – Lokālplānojums Nr.3);
- “Lokālplānojums Ventspils novada Tārgales pagasta nekustamam īpašumam ar kadastra numuru 98660100053” (turpmāk – Lokālplānojums Nr.4);
- “Lokālplānojums Ventspils novada Tārgales pagasta nekustamiem īpašumiem ar kadastra numuriem 98660100034, 98660100069, 98660100009, 98660100033” (turpmāk – Lokālplānojums Nr.5).

Visiem pieciem Lokālplānojumiem sagatavots vienots Vides pārskats, ņemot vērā, ka Lokālplānojumu mērķis ir pamatot vēja elektrostaciju (turpmāk – VES) izvietojumu, kas nodrošinātu priekšnoteikumus vēja elektrostaciju izbūvei saskaņā ar normatīvo aktu prasībām. Lokālplānojumu teritorijas tiek vērtētas kā vienota plānotā darbība, lai tiktu novērtēta kopējā summārā ietekme.

Par plānoto VES būvniecību, kuras paredzētas Lokālplānojumu teritorijās, Vides pārraudzības valsts birojs (turpmāk – VPVB) 2020. gada 5. februārī ir pieņēmis lēmumu par ietekmes uz vidi novērtējuma procedūras piemērošanu (paredzētās darbības nosaukums “Vēja elektrostaciju izbūve Tārgales pagastā, Ventspils novadā”, ierosinātājs: SIA “Ventspils Wind”). Lokālplānojumu un ietekmes uz vidi ziņojuma 1. redakcijas izstrāde tiek veikta paralēli. Līdz ar to Vides pārskatā tiek iekļauta informācija, kura sagatavota arī ietekmes uz vidi novērtējuma izstrādes laikā, norādot atsaucis uz detalizētām novērtējuma izpētām.

Valsts vides dienesta Kurzemes reģionālās vides pārvaldes skatījumā plānošanas dokumentam bija nepieciešams veikt SIVN. Dabas aizsardzības pārvaldes Kurzemes reģiona administrācija pauda viedokli, ka Lokālplānojumiem nav nepieciešams veikt SIVN, jo ir pieņemts lēmums piemērot ietekmes uz vidi novērtējuma procedūru VES izbūvei Tārgales un Popes pagastā, Ventspils novadā. Veselības inspekcija neuzstāja uz SIVN procedūras piemērošanu plānošanas dokumentam, ņemot vērā, ka Lokālplānojumu ietvaros tiks vērtēts troksnis, mirgošanas efekts u.c. ietekmes.

VPVB lēmumi par SIVN piemērošanu balstīti uz Likuma 4. panta trešās daļas 1. punktā noteiktajam plānošanas dokumentam, kam SIVN ir nepieciešams, citu starpā ņemot vērā arī Likuma 23. divi prim pantā noteiktos kritērijus (Likuma 23. divi prim panta 1. punkta a. un d. apakšpunkts un 2. punkta a. un e. apakšpunkts), kā arī un Likuma 3. panta 1. punktā noteikto ietekmes savlaicīgas novērtēšanas principu.

Izvirzot būtiskākos vides aspektu Lokālplānojumu izvērtēšanai, tika ņemti vērā arī Vides politikas pamatnostādņēs 2021. - 2027. gadam definētie mērķi un uzdevumi, kā arī institūciju izvirzītie nosacījumi:

- gaisa kvalitāte;
- trokšņa līmenis;
- ūdens kvalitāte;
- dabas aizsardzība;
- ainava;
- apēnojums.

Balstoties uz izvirzītajiem vides aspektiem, SIVN izstrādes gaitā tika vērtēti Lokālplānojumu izstrādātie risinājumi un plānotās izmaiņas salīdzinājumā ar spēkā esošo Ventspils novada teritorijas plānojumu.

Esošā situācija (secinājumi un ieteikumi)

Hidroloģiskie apstākļi

Plānotās Tehniskās apbūves teritorijas (VES teritorija un izvēlētās ierīkošanas vietas) atrodas hipsometriski augstākā novietojumā, kuras nav pakļautas applūšanas draudiem. Abi minētie procesi tiešā mērā neskar plānotās VES teritorijas un tādēļ nav sagaidāma eksodinamisko procesu ietekme uz šīm teritorijām.

Atbilstoši LVĢMC izstrādātajai “Plūdu riska informācijas sistēmai” un “Ventas, Lielupes un Gaujas baseinu Plūdu informācijas sistēmai”, potenciālie VES neatrodas valsts nozīmes plūdu riska teritorijā.

Ģeoloģiskā uzbūve un inženierģeoloģiskie apstākļi

Grunts kopumā ir atbilstoša VES būvniecībai. Precīzāka izvērtēšana par VES būvniecībai atbilstošu grunts esamību un nepieciešamajām būves konstrukcijām (pamati, pāļi) ir jāveic pēc inženierģeoloģiskās izpētes veikšanas. Pēc inženierģeoloģisko apstākļu izvērtēšanas jāizvēlas konkrētais tehnoloģiskais risinājums būvprojektu sagatavošanas laikā, kas iekļauj, attiecīgu pamatu izveidi.

VES teritorija neatrodas uz ģeoloģiskajiem pirmskvartāra lūzumiem, kā arī, šajā teritorijā nav novērota nozīmīga seismiskā aktivitāte.

Plānotā darbība neatrodas paaugstināta ģeoloģiskā riska nogabalos.

Gaisa kvalitāte

Lokālplānojumu teritorijas atrodas mežu teritorijās, kuru (galvenokārt Lokālplānojumiem Nr.2 un Nr.1) tiešā tuvumā galvenais gaisa kvalitātes ietekmējošais faktors ir autotransports uz valsts galvenā autoceļa A10. Autotransporta radītās emisijas ir tieši proporcionālas emisiju līmenim.

Esošie emisiju avoti (autotransports) nerada būtisku gaisa piesārņojuma līmeni.

Trokšņa līmenis

Esošās situācijas novērtējumam ir iekļauta informācija par autoceļu A10 Rīga – Ventspils, V1353 Kamārce – Elkšķene, kas ņemti no VAS “Latvijas Valsts ceļi” brīvpieejas datiem. Trokšņa izvērtējumā ir ņemta vērā dzelzceļa līnijas posma Ugāle – Ventspils kravas vilcienu plūsma, saskaņā ar VAS “Latvijas dzelzceļš” sniegto informāciju. Trokšņa izvērtējumā ir iekļauta informācija arī par tuvējā apkārtnē uzstādītajām VES.

Pie viensētām, kas neatrodas citu trokšņa avotu tuvumā, piemēram, autoceļa A10, nav konstatēti trokšņa robežlielumu pārsniegumi. Savukārt pie autoceļa A10 tuvumā esošajām viensētām (piem. “Niedras”) konstatēti trokšņa robežlieluma pārsniegumi.

Apēnojums

Lai novērtētu, vai esošās VES var radīt summāru ietekmi uz dzīvojamām ēkām, kuras potenciāli var ietekmēt Lokālplānojumu teritorijās ietvertās VES, tika sagatavots apēnojuma modelis esošajām VES.

Plānotās VES tiks aprīkotas ar ēnu kontroles moduli. Tādējādi ēnu mirgošanas efekts šajā projektā tiek pilnībā izslēgts.

Vides stāvoklis teritorijās, kuras plānošanas dokumenta īstenošana var būtiski ietekmēt

Dabas vērtības

Biotopi

Paredzētās darbības teritorijas tuvākā apkaimē atrodas dabas liegums, Natura 2000 vieta – “Platenes purvs” (vietas kods LV0531700, izveidots kaļķainu zāļu purvu ar rūsgano melnceri aizsardzībai).

Fragmentāri pētāmajā teritorijā sastopami Eiropas Savienības nozīmes mežu, zālāju un saldūdeņu biotopi (skat. eksperta atzinumu Lokālpilnojumumu sējumā “Pārskats par lokālpilnojumumu izstrādi”). Dominē 9010* Veci vai dabiski boreāli meži, 9050 Lakstaugiem bagāti egļu meži, 9080* Staignāju meži. VES izbūves rezultātā nav plānota minēto purvu vai mežu teritoriju negatīva ietekmēšana, piemēram, mainot to hidroloģisko režīmu.

Paredzētās darbības teritorijā konstatētas četras dabisko meža biotopu indikatorsugas – viena vaskulāro augu (Eiropas dziedenīte *Sanicula europaea*), divas sūnu (dakšveida mecgērija *Metzgeria furcata*, lapsastes vienādvācēlīte *Isoetecium alopecuroides*) un viena ķērpju suga (rakstu ķērpis *Graphis scripta*). Dakšveida mecgērija iekļauta arī Latvijas Sarkanās grāmatas 2. kategorijā. Konstatētās sugas ir samērā bieži līdz bieži sastopamas visā Latvijā atbilstošos biotopus.

Ornitofauna

Plānotās darbības teritorija un izpētes teritorija apsekota 2019. gada rudenī kopumā astoņas reizes, savukārt 2020. gada pavasarī (februāris – maijs) - kopumā apsekota sešas reizes. Ņemot vērā eksperta iepriekšējo gadu pieredzi izpētes teritorijā, galvenā uzmanība pavasara migrācijas laikā pievērsta migrējošajām dzīvēm *Grus grus*, to koncentrēšanās vietām plānotās darbības apkārtnē un iespējamām nakšņošanas vietām. Līdzīgi arī zosīm un gulbjem, to pārlidojumu trasēm un/vai koncentrācijas vietām plānoto VES teritoriju apkārtnē.

Rudens un pavasara monitoringa laikā tika konstatēts, ka putnu skaita samazināšanās izpētes teritorijā. Analizējot ilggadējo datu rindu, to tendences, un korelēnot tās ar novērojumiem dabā izpētes teritorijā, galvenais skaita samazināšanās iemesls visdrīzāk ir lauksaimniecībā izmantoto ķimikāliju pieaugums. Gadu no gada, arvien biežāk novērots, kā lauki tiek apstrādāti ar dažāda veida ķimikālijām. Arī 2019. gada rudenī izpētes teritorijas apsekošanas laikā tika novērota ķimikāliju lietošana. Šis varētu būt primārais iemesls gājputnu skaita samazinājumam.

Galvenais nosacījums, lai jebkuras sugas putni uzturētos kādā noteiktā teritorijā ir barība. Ja šis nosacījums neizpildās, tad putniem izpaliek barošanās vietas un viņi šo teritoriju neizmanto. Tādēļ, par primāro migrējošo zosu un dzīvju skaita samazinājuma cēloni var pieņemt ķimikāliju lietošanas intensifikāciju lauksaimniecībā un konkrēti – izpētes teritorijā.

Sikspārņi

Apmeklējot pētāmo teritoriju, konstatētas divas sikspārņu sugas: ziemeļu sikspārnis un divkrāsainais sikspārnis. Informācija par šo sugu aizsardzības statusu sniegta atzinumā (skat. Lokālpilnojumumu sējumā “Pārskats par lokālpilnojumumu izstrādi”). Sikspārņu klātbūtne vismaz vienu reizi konstatēta katrā no stacionārām sikspārņu novērošanas vietām, tomēr visbiežāk novērots viens indivīds, kas liecina par zemu sikspārņu blīvumu pētāmā teritorijā un mazu apdraudējumu VES ierīkošanas un ekspluatācijas dēļ. Iepriekš veiktos pētījumos teritorijas tuvumā konstatēts mazs sikspārņu blīvums.

Ainava un kultūras vērtības

VES pēc Latvijas ainavu ainavzemju iedalījuma atrodas Piejūras zemienes apvidū, kas pamatā balstīts uz reljefa lielformām – augstienēm un zemienēm, kā arī tiek nodalītas pārejas formas starp tām – pacēlumi un nolaidas (lēzeni slīps zemes virsas apvidus). Ainavu vizuālo raksturu Piejūras ainavzemē nosaka plašie priežu meža masīvi.

Vēja elektrostaciju ietekme uz ainavu ir būtisks faktors, kur galvenokārt uzmanība tiek vērsta uz ainavu vizuālajiem faktoriem, jo VES ir būves ar ievērojamu augstumu, kuras maksimāli sasniedz 250 m augstumu, līdz ar to nepieciešams veikt vizuālās ietekmes novērtējumu, jo dažādos skatu vērsumos un attālumos VES būs saskatāmas.

Kurzemes piejūras kultūrainavas reģionu pamatā veido piekrastes līdzenumi, kur izveidojušās atšķirīgas dabas un kultūras ainavas. Reģiona robežu iekšzemē iezīmē Baltijas jūras seno attīstības stadiju krasta līnija. Reģionam raksturīgas stāvkrastu, atklātu un priežu mežiem klātu kāpu ainavas. Lauksaimniecības zemes šeit ir sastopamas tikai atsevišķās vietās – stāvkrastu apkārtnē, upju lejtecēs, polderu teritorijās, uz reljefa pacēlumiem. Daļā Baltijas jūras piekrastes ir sastopamas vēja parku industriālās ainavas, kur viena no lielākajām koncentrācijām ir Ventspils apkārtnē.

Kultūrvēsturiski paliekoša nozīme ir ne tikai muižu ēkām, vecajiem muižu parkiem un to daļām, bet arī ceļu posmiem un alejām, kas vēsturisko muižu kompleksu joprojām iezīmē mūsdienā. Muižu centri bija būtisks priekšnosacījums Latvijas ciemu un mazpilsētu attīstībai 19. gs. beigās un 20. gs. pirmajā pusē.

Popes ciems atrodas aptuveni 5 km attālumā no VES, kur svarīgs ainavas elements ir Popes luterāņu baznīca, kura ir iekļauta valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā, savukārt Popes muižas apbūve kopš 1966.gada ir atzīta par Eiropas nozīmes arhitektūras pieminekli, bet ir arī iekļauta valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu sarakstā. Popes ciems var lepoties arī ar Popes pilskalnu, kas ir augstākā vieta Ventspils novadā - 62,5 m virs jūras līmeņa. Tas izveidots uz stāvas abraziņas kraujas malas, kuras nogāzes augstums ir 25 m. Pilskalns atrodas ap 600 m uz rietumiem no bijušās Popes muižas ēkas.

Popes pilskalna austrumu daļā atrodas baronu fon Bēru kapsēta (18. - 19. gs.). Kapsēta līdz mūsdienām saglabājusies ar pilnu tās apjomu un arī lielākā daļa kapakmens plākšņu ir saglabājušās neskartas.

Tā kā plānoto VES tiešā tuvumā nav valsts aizsargājamo kultūras pieminekļu, tad var pieņemt, ka vēja elektrostaciju izbūve neradīs tiešu un būtisku ietekmi uz valsts un vietējas nozīmes kultūrvēsturiskajām vērtībām.

Ietekmju novērtējums un Lokālpilnojumu risinājumi

Tehniskās apbūves teritorija

Lai samazinātu potenciālo ietekmi ilgtermiņā, Tehniskās apbūves teritorijas tiek izveidotas tikai tajā vietās, kur plānotas VES, izvērtējot nepieciešamo VES uzstādīšanas laukuma platībai un nemainot funkcionālo zonējumu plašākā teritorijā. Lai gan maza iespējamība, ka šīs teritorijas varētu tikt izmantotas citai saimnieciskai darbībai, lokālpilnojumu izvēlētais risinājums - funkcionālā zonējuma maiņas aizņemtā platība un apbūves noteikumos kā papildus izmantošana netiek iekļauta cita veida apbūve (kā piemēram atkritumu apsaimniekošanas un pārstrādes uzņēmumu apbūve, noliktavu apbūve) - ilgtermiņā novērš citu saimniecisko darbību veikšanu, kas nav VES izvietošana. Šāds risinājums netiešā veidā ilgtermiņā samazinātu potenciālo ietekmi uz dabas vērtībām, trokšņa līmeni (netieša pozitīva ilgtermiņa ietekme).

Teritorijā, kas atrodas Mežu teritorijās tālāk no autoceļa A10, trokšņa līmeņa izmaiņas vērtējamas kā tieša negatīva ietekme ilgtermiņā.

Tehniskās apbūves teritorijām tiešā veidā ilgtermiņā ietekmēs esošās dabas vērtības. Saskaņā ar biotopu eksperta, ornitologa un sikspārņu eksperta atzinumiem (atzinums skat. Lokālpilānojumu sējumā "Pārskats par lokālpilānojuma izstrādi") tiek secināts, ka:

- Pētāmajā teritorijā konstatēts zems bioloģiski nozīmīgu dabas vērtību blīvums, lielāka dabas vērtību koncentrācija sastopama 1-3 km attālumā no plānotajām VES izbūves vietām. VES izbūve neradīs vērā ņemamu postījumu uz teritorijā sastopamajām vaskulāro augu, sūnaugu un ķērpju sugām, to atradnēm un/vai Eiropas Savienības nozīmes meža un purvu biotopiem;
- Ņemot vērā 2019. gada rudens un 2020.gada pavasara izpētē un iepriekšējos gados iegūtos datus par zosveidīgo putnu un dzērvju migrāciju, koncentrācijām un to vietām, kā arī migrāciju ceļiem, plānoto VES izbūve neradīs būtisku kaitējumu ne plānotās saimnieciskās darbības, ne tuvējās apkārtnes ornitofaunai ne rudens, ne pavasara migrācijas laikā;
- Latvijas apstākļos līdz šim nav pētīta meža zemēs uzbūvētu VES ietekme uz sikspārņiem. EUROBATS vadlīnijās³², ņemot vērā situāciju citās Eiropas valstīs, VES ierīkošana meža zemēs nav rekomendēta. Tomēr Latvijas apstākļos, kur sikspārņu sugu skaits un blīvums ir mazāks nekā Centrāleiropā un Dienvidēiropā, jāņem vērā reālais apdraudējums. Ņemot vērā līdz šim konstatēto zemo sikspārņu blīvumu, apdraudējums vērtējams kā zems.

Saskaņā ar ekspertu norādītu, var secināt atstātā ietekme Lokālpilānojumu risinājumam vērtējama kā tieša neitrāla ietekme ilgtermiņā.

VES būvniecība un to esamība neietekmēs pazemes ūdeņu kvalitātes un kvantitātes izmaiņas. Ietekme vērtējama kā ilgtermiņa tieša neitrāla.

Dzīvojamām ēkām, kuras apēnojums var ietekmēt tiks uzstādīta VES vadības kontroles programma, lai līdz minimumam samazinātu VES ietekmi. Līdz ar to tiek prognozēts, ka, uzstādot kontroles programmu, ietekme tiks samazināta līdz neitrālai.

Ietekme uz ainavu, ja tiek vērtēts Lokālpilānojums paredzētā darbība (VES izvietošana), tiešā veidā atstās būtisku ietekmi ilgtermiņā tuvējā zonā (0 – 5 km rādiusā). Vidējā zonā (5 – 10 km rādiusā) un tālā zonā (> 10 km) ietekme uz ainavu raksturojamā kā neitrāla – iekļaujas ainava, pakārtotas citiem ainavu elementiem vai nerada ietekmi.

³² Rodrigues L., Bach L., Dubourg-Savage M.-J., Karapandža B., Kovač D., Kervyn T., Dekker J., Kepel A., Bach P., Collins J., Harbusch C., Park K., Micevski B., Minderman J. 2015. Guidelines for consideration of bats in wind farm projects Revision 2014. EUROBATS, Publication Series No. 6 (English version). UNEP/EUROBATS Secretariat, Bonn, Germany, 133 pp.